

Financované
Európskou úniou

PROGRAM
SLOVENSKO

MINISTERSTVO
ŠKOLSTVA, VÝSKUMU,
VÝVOJA A MLÁDEŽE
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

ZÁMER A PODKLADY NÁRODNÉHO PROJEKTU PRE PROGRAM SLOVENSKO 2021 - 2027

Názov národného projektu (ďalej aj „NP“)	Príležitosť pre všetkých
Poskytovateľ	Ministerstvo školstva, výskumu, vývoja a mládeže SR

Identifikácia budúceho žiadateľa¹

Obchodné meno / názov	Ministerstvo školstva, výskumu, vývoja a mládeže Slovenskej republiky
Sídlo	Stromová 1, 813 30 Bratislava
Právna forma	Ústredný orgán štátnej správy, rozpočtová organizácia štátu
IČO	00164381
Štatutárny orgán	
Meno a priezvisko štatutára	JUDr. Ing. Tomáš Drucker

Identifikácia budúceho partnera²

Obchodné meno / názov	N/A
Sídlo	N/A
Právna forma	N/A
IČO	N/A
Štatutárny orgán	
Meno a priezvisko štatutára	N/A

Zdôvodnenie potreby NP, konkrétneho žiadateľa a partnerov

Vysvetlite, prečo je nevyhnutné realizovať NP, prípadne ako budú využité výstupy projektu. Zdôvodnite, prečo je vhodnejšie realizovať NP ako využitie „súťažného postupu prostredníctvom vyhlásiť výzvu (napr. porovnanie s realizáciou prostredníctvom projektu realizovaného na základe výzvy vzhľadom na efektívnejší spôsob napĺňania cieľov Programu Slovensko 2021 – 2027 porovnanie oboch spôsobov realizácie projektu, efektívnejšie a hospodárnejšie využitie finančných prostriedkov, efektívnosť služby poskytovanej cieľovej skupine, zabezpečenie	Vyrovňavanie šancí v oblasti vzdelávania, predchádzania a eliminácie segregácie vo výchove a vzdelávaní v prostredí viacgeneračnej chudoby v spojení so sociálnou marginalizáciou vylúčených rómskych komunit je komplexná, štruktúrovaná a mnohodimenzionálna problematika. Jej riešenie si vyžaduje vysoký stupeň koordinácie na celoštátnej, regionálnej i miestnej úrovni so zapojením mnohých aktérov z rôznych sektorov spoločnosti. Segregácia Rómov vo vzdelávaní je aj predmetom právneho konania voči Slovenskej republike zo strany Európskej komisie a aj predmetom viacerých rozsudkov Najvyššieho súdu SR. Problematika vytvárania inkluzívneho prostredia pre znevýhodnené skupiny detí a žiakov, aj prostredníctvom predchádzania a odstraňovania segregácie, patrí medzi priority rezortu školstva a je súčasťou záväzkov Slovenskej republiky v Pláne obnovy a odolnosti (POO), Komponentu 6, osobitne Reformy 5. Vzhľadom na tieto skutočnosti sa pre efektívnu a kvalitnú realizáciu hlavných aktivít a v záujme dosiahnutia efektívnych riešení v danej oblasti ukazuje forma národného projektu ako nevyhnutná. Cieľom projektu je vytvorenie predpokladov na dlhodobé, systémové a udržateľné riešenie eliminácie prejavov (rasovej) segregácie vo výchove
--	---

¹ V tomto dokumente je používaný pojem prijímateľ a žiadateľ. Je to ten istý subjekt, no technicky sa žiadateľ stáva prijímateľom až po podpísaní zmluvy o NFP.

² Tabuľka sa opakuje v závislosti od počtu partnerov.

<p>Štandardov kvality a pod.).</p>	<p>a vzdelávaní v celej komplexnosti a štruktúrovanosti, aby bola zvýšená prístupnosť vzdelávania všetkým deťom.</p> <p>Vzhľadom na uvedené východiskové parametre neskôr stanovené ciele je nevyhnutné, aby bol národný projekt realizovaný jedným prijímateľom disponujúcim dostatočnými odbornými a vedeckými kapacitami, vedomosťami a skúsenosťami v predmetnej oblasti.</p> <p>V porovnaní s dopytovo orientovaným projektom je národný projekt pre tento typ intervencie efektívnejším nástrojom z nasledovných dôvodov:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rámcový manuál na tvorbu desegregačných projektov, - jeden subjekt koordinujúci všetky zainteresované strany, - jednoduchý systém kontroly jedného subjektu, - transparentnosť výdavkov a nižšie riziko vzniku neoprávnených výdavkov, - centrálné projektové riadenie od jedného subjektu (monitorovacie správy, žiadosti o platbu), - pravidelná kontrola a metodické vedenie výkonu u zapojených subjektov. <p>Na jar 2022 sa uskutočnili cielené konzultácie pre zriaďovateľov a riaditeľov škôl v rámci prípravy <i>metodického materiálu</i> desegregácie žiakov – Spolu v jednej lavici³, ktorý ministerstvo školstva vydalo v apríli 2022. Počas jesene 2022 a začiatkom roka 2023 prebiehali intenzívne konzultácie v rámci rezortu i s externými partnermi k vytvoreniu definície segregácie vo vzdelávaní, čo predstavovalo dôležitý míľnik POO. Definícia segregácia bola zakotvená do školského zákona (245/2008 Z.z.) jeho novelizáciou č. 182/2023 Z. z. Vzápätí sa začali práce na príprave národného projektu s pracovným názvom „Desegregácia“, najprv na Národnom inštitúte vzdelávania a mládeže. V rámci prípravy projektu bol zorganizovaný aj okrúhly stôl s partnermi. Na základe odporúčaní okrúhleho stola práca na príprave projektu pokračovala zriadením osobitnej pracovnej skupiny pod záštitou ministra školstva, ktorá v mesiacoch jún - september 2023 pripomienkovala verzie zámeru národného projektu. Na jeseň 2023 prípravu národného projektu “de facto” prebrala sekcia národnostného a inkluzívneho vzdelávania MŠVVaM SR, formálne rozhodnutie o prebratí gestorstva NP bolo podpísané ministrom školstva v januári 2024.</p> <p>V rámci hore uvedenej pracovnej skupiny sa rozbehla aj práca na príprave metodickéj príručky desegregácie, už na základe prijatej definície segregácie vo vzdelávaní, zakotvenej v školskom zákone. Príprava tohto dokumentu tiež prebiehala participatívnym spôsobom a napokon bol vydaný v decembri 2023.</p> <p>Metodická príručka plní dva hlavné ciele:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Podáva vysvetlenie pojmu segregácia vo výchove a vzdelávaní z hľadiska medzinárodného a vnútroštátneho práva a v kontexte pedagogických, sociálnych a ľudskoprávných štandardov. 2. Je praktickým dokumentom, poskytuje návody a riešenia predchádzania a eliminácie segregácie vo výchove a vzdelávaní,
------------------------------------	--

³Dokument je dostupný na: <https://www.minedu.sk/data/att/b33/23399.9bd23f.pdf>

	<p>so zohľadnením variability typov situácií, v ktorých sa segregácia môže prejavovať v špecifických podmienkach SR.</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Metodická príručka je tiež jedným z východísk pre vytvorenie systému monitorovania rizika segregácie a reálnych segregračných situácií a pre prípravu desegregačných projektov a plánov, pokiaľ je potrebné takéto plány v konkrétnej lokalite zostaviť a realizovať. <p>Súbežne s diskusiou na národnej úrovni sledovala a komentovala realizáciu opatrení súvisiacich s riešením segregácie vo vzdelávaní aj Európska komisia, ktorá komunikovala svoje pripomienky. Ministerstvo školstva k týmto pripomienkam poslalo svoje odpovede v júli 2023 a v septembri 2023. So zástupcami Európskej komisie sa uskutočnilo aj niekoľko stretnutí na jeseň 2023 a začiatkom roku 2024.</p>
<p>Dôvod určenia budúceho prijímateľa národného projektu.⁴ Jednoznačne a stručne zdôvodnite výber prijímateľa NP ako jedinečnej osoby oprávnenej na realizáciu NP (napr. odkazom na Program Slovensko 2021 – 2027, v ktorom je priamo uvedený prijímateľ; odkazom na platné predpisy, podľa ktorých má prijímateľ osobitné, jedinečné / unikátne kompetencie na implementáciu aktivít NP priamo zo zákona; odkazom na národnú stratégiu, ktorá odôvodňuje jedinečnosť prijímateľa NP a pod.).</p>	<p>Podľa § 17 písm. č. 575/2001 Z. z. o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy v znení neskorších predpisov je Ministerstvo školstva, výskumu, vývoja a mládeže Slovenskej republiky (ďalej „MŠVVaM SR“ alebo „ministerstvo školstva“) ústredným orgánom štátnej správy pre:</p> <ol style="list-style-type: none"> a) materské školy, základné školy, stredné školy, základné umelecké školy, jazykové školy a vysoké školy, b) školské zariadenia, c) celoživotné vzdelávanie, d) výskum a vývoj, e) štátnu starostlivosť o mládež a rozvoj pohybových a športových aktivít v školách a školských zariadeniach.
<p>Zdôvodnenie potreby partnera národného projektu (ak relevantné)⁵. Uvedte kritériá pre výber partnera⁶. Má partner jedinečné postavenie na implementáciu týchto aktivít? (áno/nie) Ak áno, na akom základe?⁷</p>	<p>N/A</p>
<p>Uvedte akým spôsobom boli do prípravy NP zapojení relevantní partneri v súlade s článkom 8 nariadenia o spoločných</p>	<p>Národný projekt sa pripravoval v rámci participatívneho procesu so zapojením aj externých partnerov. Príprava prešla dvomi fázami. Pôvodne bol prípravou poverený Národný inštitút vzdelávania a mládeže (ďalej „NIVAM“). Prvý okrúhly stôl, s účasťou relevantných stakeholderov, sa</p>

⁴ V prípade, ak ide o prijímateľa, ktorý nie je určený v Programe Slovensko 2021 – 2027, alebo ktorého kompetencie nevyplývajú z osobitných predpisov podľa zákona č. 121/2022 Z. z., príslušná komisia pri Monitorovacom výbore pre Program Slovensko 2021 – 2027 schválením zámeru NP schvaľuje aj prijímateľa NP. V opačnom prípade sa prijímateľ NP neposudzuje.

⁵ Uvedte dôvody pre výber partnerov

⁶ Uvedte, na základe akých kritérií bol partner vybraný, alebo ak boli kritériá zverejnené, uvedte odkaz na internetovú stránku, kde sú dostupné. Ako kritérium pre výber partnera môže byť tiež uvedená predchádzajúca spolupráca žiadateľa s partnerom, ktorá bude náležite opísaná a odôvodnená, avšak nejde o spoluprácu, ktorá by v prípade verejných prostriedkov spadala pod pôsobnosť zákona o verejnom obstarávaní.

⁷ V prípade viacerých partnerov, doplňte údaje za každého partnera.

<p>ustanoveniach⁸. V prípade, ak žiadateľ spolupracoval s partnermi už pri príprave zámeru NP aj s partnermi, uvedie informáciu o ich zapojení v tejto časti. V prípade nezapojenia partnerov do prípravy NP, uveďte dôvody ich nezapojenia. Konkrétne ide o:</p> <p>regionálne, miestne, mestské a ostatné orgány verejnej správy; hospodárskych a sociálnych partnerov; občiansku spoločnosť; výskumné organizácie a univerzity.</p>	<p>konal na pôde MŠVVaŠ SR (od februára 2024 MŠVVaM SR) v máji 2023. Ústne a písomné pripomienky boli zohľadnené v rámci ďalšej tvorby zámeru národného projektu. Participatívny proces pokračoval v rámci osobitnej pracovnej skupiny pre desegregáciu, ktorá bola zriadená pod záštitou ministra školstva v júni 2023. Súčasťou tejto pracovnej skupiny sú zástupcovia relevantných partnerov a subjektov vrátane Úradu splnomocnenca vlády SR pre rómske komunity, priamo riadených a príspevkových organizácií ministerstva školstva, mimovládnych organizácií a ďalších aktérov občianskej spoločnosti. V priebehu mesiacov júl až september 2023 pracovná skupina niekoľkokrát pripomienkovala upravený zámer národného projektu, ktorý bol prezentovaný pod názvom Rovnosť príležitostí vo výchove a vzdelávaní. Po zvážení komplexnosti problematiky a existencie určitých obmedzení na strane NIVAM-u vyplývajúcich z jeho štatútu, pracovná skupina odporučila zvážiť, aby nositeľom projektu bolo samotné ministerstvo školstva. Takisto pracovná skupina odporučila, aby národný projekt nadväzoval na metodickú príručku desegregácie, ktorá sa mala vypracovať a schváliť ako súčasť míľnika Plánu obnovy a odolnosti v kontexte definície segregácie vo vzdelávaní, zakotvenej do školského zákona jeho novelizáciou schválenou v máji 2023. Metodická príručka bola schválená a prezentovaná verejnosti v decembri 2023⁹. V januári 2024 minister školstva poveril vypracovaním národného projektu priamo sekciu národnostného a inkluzívneho vzdelávania. Pri vypracovaní zámeru národného projektu boli využité všetky relevantné pripomienky a návrhy z prvej fázy participatívneho procesu, vrátane pripomienok jednotlivých vecných organizačných útvarov ministerstva. Takisto boli pri vypracovaní upravenej verzie národného projektu zohľadnené okolnosti uvedené v žalobe Európskej komisie proti SR, ktorá bola medzitým podaná na Európsky súdny dvor. Zohľadnené boli aj pripomienky Európskej komisie komunikované smerom k ministerstvu školstva v rámci plnenia cieľov a míľnikov POO, vzťahujúcich sa na oblasť inklúzie a desegregácie. Upravený zámer národného projektu prešiel interným pripomienkovaním i prerokovaním v rámci okrúhleho stola partnerov a stakeholderov v apríli 2024.</p>
---	--

Sumárne informácie o národnom projekte¹⁰	
Celkové oprávnené výdavky NP (v EUR)	6 902 780,64 €
Miesto realizácie projektu (na úrovni kraja, resp. celá SR)	Celá SR
Identifikácia hlavných cieľových skupín (ak relevantné)	Priamo ovplyvnené cieľové skupiny: Pedagogickí a odborní zamestnanci v zmysle platnej legislatívy; Zamestnanci štátnej správy a samosprávy;

⁸ NARIADENIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY (EÚ) 2021/1060 z 24. júna 2021, ktorým sa stanovujú spoločné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde plus, Kohéznom fonde, Fonde na spravodlivú transformáciu a Európskom námornom, rybolovnom a akvakultúrnom fonde a rozpočtové pravidlá pre uvedené fondy, ako aj pre Fond pre azyl, migráciu a integráciu, Fond pre vnútornú bezpečnosť a Nástroj finančnej podpory na riadenie hraníc a vízovú politiku

⁹ Metodická príručka je dostupná na: <https://www.minedu.sk/desegregacia/>

¹⁰ Ďalšie informácie o národnom projekte - definuje implementačná sekcia riadiaci orgán / sprostredkovateľský orgán, ak je to relevantné, v nadväznosti na zameranie projektu (napr. v prípade IT projektov odkaz na dokumentáciu projektu dostupnú v Metainformačnom systéme MIRRI SR <https://metais.vicpremier.gov.sk/>).

	Vedľajšie cieľové skupiny (nepriamo ovplyvnené): Rodičia resp. zákonní zástupcovia detí a žiakov; Deti, predovšetkým tie, ktoré navštevujú materské školy vrátane detí v núdzi, žiaci ZŠ a SŠ vrátane žiakov so ŠVVP v zmysle platnej legislatívy.
Projekt so špecifickým určením pre marginalizované rómske komunity.¹¹	áno

Identifikácia projektu¹²	
Názov projektu/akronym	Príležitosť pre všetkých
NACE projektu¹³	85590 – Ostatné vzdelávanie i. n.
Štátna pomoc	N/A
Kategórie regiónov	Celé územie SR (financovanie zo zdrojov MRR v súlade s článkom 63 ods. 3 NSU)
Projekt s relevanciou k Integrovaným územným stratégiám	NIE
Projekt s relevanciou k Udržateľnému rozvoju miest	NIE
Cieľ politiky súdržnosti¹⁴	4 Sociálnejšia a inkluzívnejšia Európa implementujúca Európsky pilier sociálnych práv
Program	ITMS401000 - SK - Program Slovensko - SK - EFRR/KF/FST/ESF+
Fond	ESF+
Priorita	4P2 Kvalitné a inkluzívne vzdelávanie
Špecifický cieľ¹⁵	ESO 4.6 Podpora rovného prístupu, a to najmä znevýhodnených skupín, ku kvalitnému a inkluzívnemu vzdelávaniu a odbornej príprave a podpora ich úspešného ukončenia, počnúc vzdelávaním a starostlivosťou v ranom detstve cez všeobecné a odborné vzdelávanie a prípravu až po terciárnu úroveň a vzdelávanie a učenie dospelých vrátane uľahčovania vzdelávacej mobility pre všetkých a prístupnosti pre osoby so zdravotným postihnutím

¹¹ Zo zoznamu sa vyberie:

- "áno" v prípade, ak sa celý NPprojekt plánuje realizovať výhradne v lokalitách Atlasu rómskych komunít a súčasne bude financovaný z alokácie so špecifickým určením pre marginalizované rómske komunity,;
- "nie" v prípade, ak sa projekt neplánuje realizovať v lokalitách Atlasu rómskych komunít a nebude financovaný z alokácie so špecifickým určením pre marginalizované rómske komunity,
- "čiastočne" v prípade, ak sa celý projekt, resp. aj plánuje realizovať/aj realizovať (časť projektu) plánuje realizovať v lokalitách Atlasu rómskych komunít a súčasne nebude financovaný z alokácie so špecifickým určením pre marginalizované rómske komunity,
- "nepriamo" v prípade, ak sa:
 - o projekt plánuje realizovať bez potreby sledovať prepojenie na lokality Atlasu rómskych komunít, čiastočne bude financovaný z alokácie so špecifickým určením pre marginalizované rómske komunity a realizácia projektu predpokladá vplyv aj na marginalizované rómske komunity – tento vplyv sa bližšie uvádza v rámci rámcového popisu projektu,
 - o ,sa projekt plánuje realizovať bez potreby sledovať prepojenie na lokality Atlasu rómskych komunít, nebude financovaný z alokácie so špecifickým určením pre marginalizované rómske komunity, ale realizácia projektu môže mať vplyv aj na marginalizované rómske komunity.

¹² V prípade zámeru NP, ktorý sa plánuje financovať z viacerých cieľov politiky súdržnosti / priorít / špecifických cieľov / opatrení sa vyberú zo zoznamu viaceré položky.

Zákon č. 121/2022 Z. z. o príspevkoch z fondov Európskej únie a o zmene a doplnení niektorých zákonov, Rámec implementácie fondov a metodický dokument č. 2 riadiaceho orgánu pre Program Slovensko 2021 – 2027 neobmedzujú, resp. nevylučujú možnosť spojiť dva schválené zámery národných projektov do jednej výzvy, resp. na jeden schválený zámer národného projektu vyhlásiť dve výzvy na predloženie národných projektov. V takýchto prípadoch bude riadiaci orgán posudzovať výzvu tak, aby boli splnené všetky parametre schváleného/schválených zámeru/zámerov národného projektu berúc na zreteľ povolené odchýlky.

¹³ Podtrieda podľa štatistickej klasifikácie ekonomických činností Vyhlášky ŠÚSR 306/2007 Z.z. z 18. júna 2007

¹⁴ V prípade Fondu na spravodlivú transformáciu sa vyberie "-".

¹⁵ Tabuľka sa opakuje v závislosti od počtu priorít a špecifických cieľov.

Aktivita/akcia v súlade s P SK	Podpora desegregácie výchovy a vzdelávania
Opatrenie (ak je to relevantné)	nerelevantné
Kategorizácia za konkrétne špecifické ciele	
Oblasť intervencie	152. Opatrenia na podporu rovnosti príležitostí a aktívnu účasť v spoločnosti
Typ územia	Celé územie SR (financovanie zo zdrojov MRR v súlade s článkom 63 ods. 3 NSU)
Forma financovania	1. Grant

Predpokladaný časový rámec¹⁶

Dátum vyhlásenia výzvy vo formáte mesiac/rok	06/2024
Predpokladaná doba realizácie NP v mesiacoch	36

Popis projektu

Stručný popis projektu

Zámerom projektu je pilotne overiť aplikované riešenia problematiky segregácie vo vzdelávaní. Zavedenie overovaných riešení môže znížiť významný vplyv sociálnoekonomického prostredia na výchovno-vzdelávacie výsledky žiakov a zlepšiť prístupnosť vzdelávania pre deti a žiakov z MRK.

Projekt a jeho aktivity prispievajú k špecifickému cieľu ESO4.6 Programu Slovensko, ale rovnako reaguje na záväzky Slovenskej republiky v rámci Plánu obnovy a odolnosti (POO), Komponent 6 Reforma 5, konkrétne na úlohy definované ako monitorovacie kroky s názvom *Zvyšovanie povedomia o desegregácii a Vytvorenie dotačnej schémy na podporu desegregačných projektov*. Národný projekt je k POO synergický a komplementárny. Aktivity národného projektu naplňajú vyššie spomenuté ciele z POO, pričom nedôjde k prekryvaniu aktivít projektu s aktivitami POO, vzhľadom na to, že v rámci POO nie sú na tieto aktivity alokované žiadne finančné prostriedky a teda sa ani iné aktivity na naplnenie týchto cieľov nerealizujú.

Taktiež projekt reaguje na žalobu podanú Európskou komisiou na Súdnom dvore EÚ proti Slovenskej republike z dôvodu segregácie rómskych detí v školskom systéme, ako aj na viaceré rozsudky Najvyššieho súdu SR vo veci segregácie rómskych žiakov vo vzdelávaní na základných školách.

Národný projekt sa zameriava na situácie, v ktorých môže dochádzať alebo dochádza k segregácii vo vzdelávaní detí a žiakov z MRK v zmysle definície segregácie vo výchove a vzdelávaní zakotvenej v zákone 245/2008 Z. z. (školský zákon). Segregácia vo vzdelávaní môže nadobúdať rôzne formy, v závislosti od typu lokality a miestnych sociálnych či demografických pomerov.

Okrajovo sa projekt dotýka aj druhého hlavného problému nadmerného zaraďovania rómskych detí do škôl a tried pre deti a žiakov s mentálnym postihnutím, osobitne s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia. Ministerstvo školstva plánuje túto problematiku riešiť komplexne v rámci osobitného projektu.

Cieľ bude naplnený prostredníctvom hlavnej aktivity, ktorej súčasťou sú konkrétne podaktivity. Tie budú realizované na celonárodnej úrovni a špecificky v najviac 15 pilotných lokalitách. Aktivity sú sústredené na cieľové skupiny definované v časti *Identifikácia hlavných cieľových skupín*.

Popis východiskovej situácie

¹⁶Termíny v tabuľke nie sú záväzné.

a. Relevancia k východiskovým dokumentom

Národný projekt prispieva k plneniu základnej podmienky v gescii MŠVVaM SR s názvom 4.3 Strategický politický rámec pre systém vzdelávania a odbornej prípravy na všetkých stupňoch. Zároveň svojimi aktivitami a cieľmi priamo nadväzuje na nasledovné právne predpisy a strategické dokumenty:

Slovenská republika:

- Zákon č. 460/1992 Zb. – Ústava Slovenskej republiky,
- Programové vyhlásenie vlády SR na roky 2023 – 2027,
- Zákon č. 365/2004 Z. z. o rovnakom zaobchádzaní v niektorých oblastiach a o ochrane pred diskrimináciou a o zmene a doplnení niektorých zákonov (antidiskriminačný zákon),
- Zákon č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov,
- Zákon č. 596/2003 Z. z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov,
- Zákon č. 138/2019 Z. z. o pedagogických zamestnancoch a odborných zamestnancoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov,
- Zákon č. 568/2009 Z. z. o celoživotnom vzdelávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov,
- Zákon č. 61/2015 Z. z. o odbornom vzdelávaní a príprave a o zmene a doplnení niektorých zákonov,
- Plán obnovy a odolnosti SR, Komponent 6, Reforma 5,
- Program Slovensko 2021-2027: Politický cieľ 4, Priorita 4P2,
- Stratégia inkluzívneho prístupu vo výchove a vzdelávaní do roku 2030 a jej akčné plány,
- Stratégia rovnosti, inklúzie a participácie Rómov do roku 2030 a jej akčné plány.

Európska únia:

- Charta základných práv Európskej únie,
- Smernica rady 200/43/ES z 29. júna 2000, ktorou sa zavádza zásada rovnakého zaobchádzania s osobami bez ohľadu na rasový alebo etnický pôvod,
- Odporúčanie Rady z 12. marca 2021 týkajúce sa rovnosti, začleňovania a účasti Rómov (2021/C 93/01),
- Európsky pilier sociálnych práv.

Rada Európy:

- Európsky dohovor o ľudských právach,
- Európska sociálna charta,
- Rámcový dohovor na ochranu národnostných menšín.

Organizácia Spojených národov:

- Dohovor UNESCO o zabránení diskriminácie vo vzdelávaní,
- Medzinárodný dohovor o odstránení všetkých foriem rasovej diskriminácie,
- Dohovor o právach dieťaťa.

b. Predchádzajúce analýzy

Projektový zámer vychádza zo Stratégie inkluzívneho prístupu vo výchove a vzdelávaní do roku 2030, Stratégie rovnosti, inklúzie a participácie Rómov do roku 2030 a z Plánu obnovy a odolnosti pre SR. Zámer tiež vychádza z Revízie výdavkov na skupiny ohrozené chudobou alebo sociálnym vylúčením, ktorej záverečná správa bola publikovaná v roku 2020. Zámer rovnako vychádza z analytickej správy vypracovanej na základe zisťovania EU SILC_MRK 2020, ktorú realizoval Úrad splnomocnenca vlády SR pre rómske komunity (ďalej „ÚSVRK“) v spolupráci s Agentúrou pre základné práva EÚ (ďalej „FRA“).

V rámci Komponentu 6, Plánu obnovy a odolnosti sa uvádzajú nasledovné zistenia:

- Miera opakovania ročníka je v prípade žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia niekoľkonásobne vyššia (13% v školskom roku 2018/19) ako u ostatných žiakov (2%). V prípade žiakov so zdravotným znevýhodnením opakuje ročník 4%.

- Pravdepodobnosť predčasného ukončenia školskej dochádzky je viac ako päťnásobná medzi žiakmi so zdravotným znevýhodnením (18%) v porovnaní s ostatnými žiakmi (3%). Medzi žiakmi zo sociálne znevýhodneného prostredia je toto riziko skoro dvojnásobne vyššie (11%) v porovnaní s ostatnými žiakmi (6%).
- Veľmi rozdielne možnosti detí plnohodnotne sa zapájať do dištančného vzdelávania počas pandémie vytvára riziko, že vplyv socioekonomického zázemia a zdravotného znevýhodnenia na vzdelávacie výsledky sa bez dostatočných kompenzačných opatrení bude v najbližších rokoch prehľbovať.

Autori v EU SILC_MRK 2020 zároveň uvádzajú, že:

- Zo žiakov pochádzajúcich z MRK vo veku 16 až 24 rokov, ktorí neopakovali ročník, pokračovali v ďalšom vzdelávaní na strednej škole 39 %; z tých, ktorí opakovali ročník raz, to bolo 31%.
- Pri tých, ktorí opakovali viac ako jeden ročník, pokračovalo na strednú školu iba 12%. Opakovanie ročníka teda výrazne obmedzuje šance na dosiahnutie vyššej úrovne vzdelania. Podiel dospelých ľudí z MRK, ktorí ukončili školskú dochádzku predčasne je podľa uvedeného zisťovania až 83%.
- Takmer polovica (47%) detí z MRK vo veku 6 až 15 rokov v hlavnom prúde vzdelávania má v triede iba rómskych spolužiakov, zatiaľ čo školu s výlučne rómskymi žiakmi navštevuje 32 % detí a žiakov.
- V základnej alebo špeciálnej základnej škole opakovalo ročník 28 % žiakov z MRK vo veku 7 až 16 rokov, pričom 11 % žiakov opakovalo ročník viac než raz.
- V prípade žiakov z MRK je prelomovým bodom v ich ďalšom vzdelávaní prechod zo základnej školy na strednú školu. Zo žiakov pochádzajúcich z MRK vo veku 16 až 24 rokov, ktorí neopakovali ročník, pokračovali v ďalšom vzdelávaní na strednej škole 39 %; z tých, ktorí opakovali ročník raz, to bolo 31 %. Pri tých, ktorí opakovali viac ako jeden ročník, pokračovalo na strednú školu iba 12 %. Opakovanie ročníka teda výrazne obmedzuje šance na dosiahnutie vyššej úrovne vzdelania.
- Výrazné rozdiely medzi celkovou populáciou a populáciou z MRK existujú aj v úrovni najvyššieho dosiahnutého stupňa vzdelania. Zatiaľ čo podiel dospelých ľudí z MRK, ktorí ukončili školskú dochádzku predčasne je 83%, v rámci celkovej populácie je to 10 %.

Všetky tieto analýzy či analytické časti strategických dokumentov poukazujú na spoločenské, ľudské i ekonomické dôsledky neriešenia, respektíve neefektívneho riešenia problému neprípustného vylúčovania či oddeľovania detí a žiakov vo vzdelávaní na základe etnicity či sociálneho pôvodu. Všetky hore uvedené strategické a programové dokumenty vznikali v súlade s princípmi tvorby verejných stratégií transparentne a so zapojením širokého okruhu relevantných aktérov v zmysle dokumentu „Metodika a inštitucionálny rámec tvorby verejných stratégií“.

c. Súvisiace projekty a zámery

Projekt bude využívať dobrú prax, výsledky a aktivity ďalších realizovaných projektov súvisiacich s oblasťou projektu vrátane pripravovaných projektov a výziev v zmysle harmonogramu výziev v platnom znení. V relevantných prípadoch budú podpísané memorandá o spolupráci s cieľom zabezpečiť efektívnu spoluprácu.

Národný projekt „Podpora pomáhajúcich profesií 3“ (<https://nivam.sk/np-pop3/>), ktorý je zameraný na financovanie podporných profesií v školstve a pomáha udržať pozície školských podporných tímov, pedagogických asistentov, pomocných vychovávateľov v materských, základných a stredných školách, ako aj školských digitálnych koordinátorov. Národný projekt nadväzuje na iniciatívu financovania podporných profesií pre pilotné lokality, ktoré si v rámci svojich desegregačných projektov zadefinujú potrebu navýšenia počtu odborných kapacít. V týchto prípadoch môže dôjsť k pilotnému overeniu, že dostatok odborných kapacít na školách dokáže podporiť zníženie vplyvu sociálno-ekonomického prostredia na vzdelávanie detí a žiakov.

Národný projekt „Rozvojové tímy I.“ <https://www.romovia.vlada.gov.sk/narodne-projekty/narodny-projekt-rozvojove-timy-i/> je realizovaný vo vybraných lokalitách, ktoré sú súčasťou Atlasu rómskych komunít. Pri aktivitách

národného projektu je dôležité nastavenie spolupráce so zamestnancami projektu Rozvojové tímy I. ako napríklad pozícia Nene, alebo Koordinátor pre vzdelávanie. Rovnako je dôležitá spolupráca pri dosahovaní komplexných riešení na úrovni celej lokality a jej komunity. V prípade, že sa do národného projektu zapojí lokalita, ktorá je zároveň zapojená do Národného projektu Rozvojové tímy I. bude súčasťou memoranda definovaná intenzívna komunikácia medzi projektovými tímami, aby bol zabezpečený súlad desegregačného projektu s Rozvojovým plánom obce.

Výzva v rámci Plánu obnovy a odolnosti, Komponent 7, Investícia 2 „Odstránenie dvojzmennej prevádzky základných škôl“, <https://www.minedu.sk/vyzva-na-odstranenie-dvojzmennej-prevadzky-zakladnych-skol/>.

Momentálne evidujeme dvojzmenné prevádzky v rámci lokalít s prítomnosťou žiakov z MRK, pričom v niektorých lokalitách je evidovaná segregácia na školách. Národný projekt sa napája na infraštruktúrnú výzvu z Plánu obnovy a odolnosti a teda dokáže ďalej podporiť aktivity v lokalitách, kde dôjde k odstráneniu dvojzmennej prevádzky a zvýšeniu dostatočného počtu kapacít základných škôl.

Grantová schéma na podporu ranej starostlivosti a intervencie, <https://www.minedu.sk/grantova-schema-na-podporu-ranej-starostlivosti-a-intervencie/>. Z metodologickej príručky desegregácie vo výchove a vzdelávaní vyplýva priame prepojenie podpory intervencií v ranom veku dieťaťa s jeho následnou úspešnosťou v rámci výchovno-vzdelávacieho procesu. Predpokladom je, že sa do NP zapojí niektorá z lokalít, ktorá získala podporu v rámci tejto grantovej schémy.

Národný projekt „Predchádzanie predčasnému ukončovaniu školskej dochádzky pomocou systému včasného varovania a adresnej podpory v systéme poradenstva a prevencie“ (zámer NP predkladaný v apríli 2024). Predkladaný zámer adresuje vedľajšiu cieľovú skupinu projektu (žiaci). NP prispieva k zlepšeniu kvality vzdelávania a môže mať desegregačný charakter.

ÚSVRK plánuje v 4. kvartáli 2024 výzvu z ERDF s cieľom podporiť investície zamerané na desegregačné aktivity ako nástroj zvýšenia prístupu k vzdelávaniu. Pričom na aktivitu je predbežne vyčlenená suma 12 600 000 EUR, ktorá dokáže pokryť kapitálové výdavky, ktoré budú v niektorých lokalitách nevyhnutné na realizáciu desegregačných projektov.

d. Problémové oblasti

Slovenská republika dlhodobo čelí problému nedostatočného zapojenia príslušníkov rómskej komunity, osobitne jej marginalizovanej časti na trh práce a problému nízkej vzdelanostnej úrovne rómskej populácie. Jednou z príčin tohto stavu podľa východiskových analýz, strategických dokumentov, ako aj súdnych rozhodnutí je segregácia rómskych detí a žiakov vo vzdelávaní, ktorá môže nadobúdať rôzne formy – od nadmerného nesprávneho zaraďovania týchto detí do špeciálnych škôl, po neprípustné oddelovanie či vylučovanie v školskom prostredí. Hoci segregácia detí a žiakov vo vzdelávaní je v rozpore s medzinárodnými dohovormi aj so slovenskými právnymi predpismi, napriek tomu je vylučovanie a neprípustné oddelovanie rómskych detí a žiakov vo vzdelávaní na Slovensku pomerne rozšírenou praxou. Rómske deti tvoria väčšinu žiakov v špeciálnych triedach a školách pre deti s ľahkým mentálnym postihnutím, čo okrem oddeleného vzdelávania obmedzuje ich možnosti na dosiahnutie nižšieho sekundárneho vzdelania (ISCED 2) a pokračovania vo vzdelávaní na vyšších vzdelávacích stupňoch. Vzdelávacie politiky nezabraňujú vytváraniu čisto rómskych škôl ani v hlavnom prúde vzdelávania. Okrem demografického vývoja v niektorých obciach sa na ich vzniku podieľa spôsob vymedzenia spádových oblastí základných škôl, ktoré v niektorých prípadoch kopírujú či dokonca prehľbujú existujúcu rezidenčnú segregáciu. Nedostupnosť podpory v ranom detstve a vo veku predprimárneho vzdelávania a následné smerovanie detí do špeciálneho školstva sú výrazné najmä v prípade tej časti detí, ktorých materinský jazyk sa odlišuje od jazyka vyučovacieho. Vzdelávanie rómskych detí v oddelených triedach a školách nie je problematické len z ľudsko-právneho hľadiska, ale ako poukazujú medzinárodné výskumy, sociálno-ekonomické a etnické zloženie škôl sa môže zásadným spôsobom podieľať na súčasných nízkych vzdelávacích výsledkoch žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia.

Na Slovensku evidujeme niekoľko súdnych rozhodnutí proti diskriminácii – špeciálne segregácii – rómskych detí v školách. Európska komisia vedie od roku 2015 právne konanie proti Slovenskej republike (tzv. infringement), ktorý sa v roku 2023 dostal až na úroveň súdnej žaloby.

Cieľ predchádzania a eliminácie segregácie vo vzdelávaní je zakotvený v Programovom vyhlásení vlády SR, ako aj v relevantných strategických dokumentoch, vrátane Plánu obnovy a odolnosti (Komponent 6), Stratégie inkluzívneho prístupu vo výchove a vzdelávaní, Stratégie pre rovnosť, inklúziu a participáciu Rómov do roku 2030 a ďalších.

S pojmom segregácia sa máme na Slovensku možnosť stretávať vo verejnom a odbornom diskurze najmä posledných 10 – 15 rokov, a to predovšetkým v súvislosti s upozoreniami mimovládnych organizácií, medzinárodných ľudskoprávných organizácií, ako aj Európskej komisie vo veci namietanej diskriminácie a segregácie príslušníkov rómskeho etnika vo vzdelávaní.

Slovenské školstvo už celé dekády čelí problémom týkajúcich sa segregácie vo vzdelávaní detí z MRK. Slovenská republika patrí, podľa prieskumu FRA, medzi krajiny s vysokou mierou segregácie vo vzdelávaní. Napriek legislatívnemu zákazu segregácie uvedenému v školskom zákone, ako aj v antidiskriminačnom zákone (ako forma priamej či nepriamej diskriminácie), začala Európska komisia v apríli 2015 voči Slovenskej republike konanie o porušení rovnakého prístupu vo vzdelávaní, ktoré v decembri 2023 vyústilo do podania žaloby proti Slovenskej republike na Súdnom dvore Európskej únie.

Segregácia rómskych žiakov a žiačok v prostredí slovenského školstva je viditeľná na viacerých úrovniach. Od segregovaných tried, učební, šatní až po segregované školy, či elokované pracoviská škôl, ktoré sa nachádzajú priamo v marginalizovaných komunitách. Tieto formy segregácie môžeme definovať ako priestorovú segregáciu. Samostatným problémom je zaraďovanie rómskych žiakov do špeciálnych tried a škôl. V týchto prípadoch ide o segregáciu spôsobenú nesprávnou diagnostikou, ale často aj diskrimináciou založenou na etnickej príslušnosti. Exklúzia a segregácia značnej časti rómskeho obyvateľstva nie je len dôsledkom hlbokkej, medzigeneračnej chudoby. Tá je charakterizovaná okrem vysokej miery nezamestnanosti aj nízkou vzdelanostnou úrovňou a s tým súvisiacou možnosťou zamestnať sa. Úzko súvisí aj s predsudkami voči Rómom a Rómkam, ktorí/é sú na Slovensku vo verejnom priestore často podporované aj médiami a časťou politického spektra.

Právo na inkluzívne vzdelávanie je ľudské právo. Jeho ideové základy vychádzajú zo Všeobecnej deklarácie ľudských práv a Deklarácie práv dieťaťa (pretavenej do právne záväzného Dohovoru OSN o právach dieťaťa). Inkluzívne vzdelávanie zabezpečuje právo na kvalitné vzdelanie bez akejkoľvek diskriminácie, ktoré rešpektuje individuálne osobitosti jednotlivca, ako aj špecifiká, ktoré vyplývajú z jeho príslušnosti k nejakej skupine. Inkluzívny prístup (aj rozvíjajúca sa inkluzívna pedagogika) vychádza z poznatku, že nie homogénnosť, ale rozmanitosť je prirodzenou charakteristikou každej ľudskej skupiny, teda aj školskej triedy a je príležitosťou pre vzájomné obohacovanie.

Národný projekt prispieva k plneniu programového vyhlásenia vlády, ako aj relevantných strategických dokumentov, vrátane Plánu obnovy a odolnosti (Komponent 6), Stratégie pre rovnosť, inklúziu a participáciu Rómov do roku 2030 a ďalších.

Rovnako deklarujeme aktívnu participáciu zamestnancov národného projektu v Pracovnej skupine pre oblasť pomoci pre deti a rodiny v núdzi, keďže táto spolupráca prispeje k cieľom nadrezortnosti, koordinácie a synergií a podporí sa efektívne čerpanie štrukturálnych fondov, ako aj k eliminácii možných duplicit financovania.

Spôsob realizácie aktivít projektu¹⁷

Národný projekt bude realizovaný v súlade s horizontálnymi princípmi s povinnosťou dodržania súladu projektu s Chartou základných práv Európskej únie, rodovou rovnosťou, nediskrimináciou a prístupnosťou osôb so zdravotným postihnutím, ktoré sú definované v Partnerskej dohode SR na roky 2021 – 2027 a v čl. 9 nariadenie o spoločných ustanoveniach, berúc do úvahy Chartu základných práv Európskej únie a povinnosti vyplývajúce z Dohovoru OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím a zabezpečenia prístupnosti v súlade s jeho článkom 9, ako horizontálne základné podmienky. Pri implementácii plánovaných aktivít projektu sa budú dodržiavať všetky články Charty ZP EÚ s dôrazom najmä na články Charty ZP EÚ, ktoré sa najviac vzťahujú k plánovaným intervenciám, aktivitám a cieľovým skupinám.

¹⁷ V tejto časti popíšte očakávané ciele a očakávané výstupy / výsledky projektu. Popíšte prínos projektu pre napĺňanie cieľov a výsledkov príslušnej priority / špecifického cieľa / opatrenia Programu Slovensko 2021 – 2027, ako aj súvisiacich strategických dokumentov na národnej úrovni (ak je to relevantné).

Národný projekt bude rovnako realizovaný v súlade s princípmi desegregácie, degetoizácie a destigmatizácie, v zmysle Metodického výkladu pre efektívne uplatňovanie princípov 3D v Programe Slovensko 2021-2027.

Realizácia hlavných aktivít a podaktivít projektu nespôsobuje prehĺbenie sociálneho vylúčenia marginalizovaných rómskych komunit a nespôsobuje zhoršenie situácie v oblasti segregácie, getoizácie alebo stigmatizácie rómskej komunity.¹⁸

Zástupcovia NP Príležitosť pre všetkých môžu byť nominovaní a prizývaní do pracovných skupín, ktorých náplň súvisí so zámerom NP.

Hlavný cieľ	Hlavná aktivita
Pilotne overiť aplikované riešenia problematiky segregácie vo vzdelávaní, pričom sa projekt zameriava na rasovú segregáciu a teda segregáciu detí z MRK.	H1: Pilotné overenie desegregačných projektov

Podstatným komponentom projektu je príprava a realizácia najviac 15 lokálnych pilotných desegregačných projektov, ktoré sa v ďalšom období využijú v záujme vytvorenia systémového a udržateľného procesu desegregácie a realizácie modelu plne inkluzívnej školy. Keďže segregácia má príčiny najmä v hodnotovom nastavení rôznych aktérov, mienime na to reagovať prostredníctvom cielených vzdelávacích aktivít a iných činností so zameraním na zvyšovanie povedomia a kultiváciu hodnotových postojov. Na druhej strane, segregačné situácie sú na Slovensku značne rôznorodé a pri ich riešení je potrebné vždy zohľadniť miestne podmienky a faktory.

Hlavná aktivita prispeje k overeniu individuálnych, komunitných, regionálnych a štrukturálnych riešení, potrebných na zníženie výrazného vplyvu sociálno-ekonomického zázemia detí a žiakov z MRK na ich výchovno-vzdelávacie výsledky prostredníctvom konkrétnych krokov, ktoré bližšie špecifikujú nižšie uvedené podaktivity. Hlavná aktivita rovnako prispeje k predchádzaniu a eliminácii segregácie vo vzdelávaní vo vybraných pilotných lokalitách. Riešenia budú vychádzať z uvedených čiastkových cieľov s podaktivitami, ktoré opisujeme nižšie a prakticky zhrňame v uvedenej tabuľke.

Čiastkový cieľ A	Podaktivita
Zber podkladov na návrhy úprav právnych predpisov	A1: Analýza právnych predpisov, administratívnej praxe a príkladov dobrej praxe
Čiastkový cieľ B	Podaktivity
Zvyšovanie povedomia o desegregácii	B1: Príprava a realizácia vzdelávacích činností (školení) pre PZ, OZ a zriaďovateľov škôl B2: Činnosť zameraná na sociálno-psychologické scitlivovanie a šírenie osvetu a povedomia o dopadoch segregácie vo vzdelávaní a prínosoch desegregácie
Čiastkový cieľ C	Podaktivity
Podpora pilotných desegregačných projektov	C1: Vypracovanie rámcového manuálu pre tvorbu pilotných desegregačných projektov C2: Návrhy pilotných lokalít podľa určených kritérií C3: Príprava a realizácia pilotných desegregačných projektov
Čiastkový cieľ D	Podaktivita
Rámcový manuál pre tvorbu desegregačného projektu	D1: Tvorba rámcového manuálu pre tvorbu pilotných

¹⁸ Celý materiál Metodický výklad pre efektívne uplatňovanie princípov desegregácie, degetoizácie a destigmatizácie je dostupný na webovom sídle Úradu splnomocnenca vlády SR pre rómske komunity cez link: https://romovia.vlada.gov.sk/site/assets/files/1135/metodicky_vyklad_pre_efektivnejsie_uplatnenie_principov_desegregacie_degetoizacie_destigmatizacie.pdf?csrt=2427392914380078556

pre potreby MŠVVaM SR a verejnosť

desegregačných projektov pre potreby MŠVVaM SR a verejnosť a jeho uverejnenie na webovom sídle MŠVVaM SR

Podaktivity budú prebiehať na celonárodnej úrovni, alebo špecificky vo vybraných lokalitách. Pod lokalitou pre potreby národného projektu chápeme územia samospráv, spádové oblasti alebo mikroregión, ktorý vyžaduje zaangažovanie dvoch alebo viacerých samospráv v rámci príslušného územia, na ktorých sa nachádza jedna alebo viac škôl. Kritériá na výber lokalít zdefiniuje Expertná pracovná skupina MŠVVaM SR na podporu desegregácie škôl a implementácie úloh vyplývajúcich z Plánu obnovy a odolnosti SR, ktorá taktiež zdefiniuje zoznam lokalít, ktoré kritériám najviac vyhovujú a ktoré budú oslovené s ponukou spolupráce na národnom projekte.

Tieto kritéria budú vychádzať z rámcov: dodržanie regionálneho princípu (podiel obyvateľov z MRK podľa Atlasu rómskych komunit 2019), zohľadnená typológia segregačných praktík SR podľa Metodickéj príručky desegregácie vo výchove a vzdelávaní, rozsudky Najvyššieho súdu SR vo veci segregácie rómskych žiakov vo výchove a vzdelávaní na základných školách, z podkladov z monitorovacej správy k monitoringu rizika segregácie, ktorú vydáva MŠVVaM SR a z výsledkov mapovania existujúcich lokálnych desegregačných iniciatív so zohľadnením pripravenosti lokality.

Čiastkový cieľ A – Zber podkladov na návrhy úprav právnych predpisov

Podaktivita A1 Analýza právnych predpisov, administratívnej praxe a príkladov dobrej praxe

Zameria sa na identifikáciu právnych predpisov, administratívnej praxe a príčin, ktoré majú svoj pôvod v iných zdrojoch alebo oblastiach a spôsobujú alebo môžu umožňovať segregáciu v praxi.

Pri tejto analýze sa bude vychádzať z existujúcich analýz a výskumov, z poznatkov a zistení z terénu získaných v rámci prípravnej fázy desegregačných projektov na úrovni najviac 15 lokalít a z analýzy, ktorú bude realizovať tím metodikov riadiaceho tímu, ktorej predmetom budú právne predpisy týkajúce sa riadenia a financovania škôl, ich dopad na administratívnu prax na školách, alebo na prax zriaďovateľov škôl. Slovenská republika v reakcii na žalobu EK na Súdnom dvore EÚ aplikovala legislatívne zmeny. Táto podaktivita efektívne overí ich dopad, aby boli právne predpisy v praxi nielen efektívne, ale plnili aj preventívnu úlohu pre riešenie segregácie vo vzdelávaní.

Výsledky mapovania príčin segregácie budú prebiehať súbežne s mapovaním príkladov dobrej praxe (zahraničnej aj domácej) a budú dôležitým vstupom aj pre tvorbu desegregačných projektov v jednotlivých lokalitách a Rámcového manuálu pre tvorbu desegregačných projektov.

Tieto analýzy budú podkladom pre odborné vecné sekcie MŠVVaM SR, ktoré na ich základe navrhnu legislatívne úpravy.

Harmonogram:

Podaktivita bude realizovaná v troch fázach počas celého trvania národného projektu - na začiatku realizácie národného projektu, priebežne a na konci národného projektu.

- Prvú fázu plánujeme realizovať do 6 mesiacov od začatia národného projektu. Cieľom je analyzovať legislatívne a nelegislatívne príčiny vzniku segregácie a mapovať príklady dobrej praxe.

- Druhá fáza bude realizovaná približne po roku od začiatku realizácie národného projektu a jej cieľom bude vypracovať podklady návrhov legislatívnych zmien, ktoré budú vychádzať zo zistení v prvej fáze. Aktivita bude reagovať na Rámcový plán legislatívnych úloh vlády SR na IX. obdobie, keď sa predpokladá aj otvorenie zákona č. 596/2003 Z. z. (Zákon o štátnej správe v školstve a školskej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov), pričom výstupy z tejto fázy budú slúžiť ako podklady k plánovaným zmenám v zákone.
- Tretia fáza sa začne v druhom kvartáli tretieho roku trvania národného projektu. Vyhodnotí sa zavedenie schválených navrhnutých legislatívnych zmien a ich dopad na administratívnu prax. Na základe realizovaných najviac 15 pilotných desegregačných projektov a prípadných zmien v legislatíve za uplynulé obdobie sa pripraví ďalšie podklady k návrhom legislatívnych zmien.

Zodpovednosť: Aktivita bude v gescii riadiaceho tímu, ktorý bude mať miesto výkonu práce v Bratislave. Konkrétne sa jej bude venovať tím metodikov, ktorého súčasťou bude aj odborník s právnym vzdelaním. Predmetom analýzy budú právne predpisy týkajúce sa riadenia a financovania škôl, ich dopad na administratívnu prax na školách, alebo na prax zriaďovateľov škôl.

Zasiiahnuté cieľové skupiny: priamo nezasahuje cieľové skupiny

Výstupy:

- Analýza právnych predpisov, administratívnej praxe a príkladov dobrej praxe a podklady k návrhom legislatívnych zmien v oblasti segregácie vo výchove a vzdelávaní.

Čiastkový cieľ B - Zvyšovanie povedomia o desegregácii

Podaktivita B1 Príprava a realizácia vzdelávacích činností

Z dôvodu posilnenia informovanosti o dopadoch segregácie vo vzdelávaní na deti a žiakov budú realizované vzdelávacie aktivity. Budú zamerané na zvyšovanie povedomia o segregácii vo vzdelávaní, ľudskoprávných princípoch, vrátane cieleného interkultúrneho vzdelávania a sociálno-psychologického scitlivovania pre PZ a OZ a zamestnancov štátnej správy a samosprávy a iných zamestnancov zriaďovateľov škôl. Zameranie vzdelávacích činností sa môže v procese realizácie projektu špecifikovať a adaptovať podľa potrieb každej lokality, pričom vstupy na zmeny prinášajú členovia lokálneho tímu.

Účasť PZ a OZ z najviac 15 lokalít, kde sa budú realizovať pilotné desegregačné projekty bude povinná. MŠVVaM SR má za cieľ túto aktivitu realizovať formou zakontrahovaných právnických osôb, ktoré majú v predmete činnosti vzdelávanie a expertízu v oblasti segregácie v systéme vzdelávania. Budú oslovení po začiatku realizácie projektu. Konkrétny obsah a formu vzdelávacích činností určí riadiaci tím. V procese prípravy vzdelávacích modulov bude tiež určený rozsah a o aký typ akreditovaného vzdelávania podľa zákona 138/2019 Z. z. sa bude jednať. Po trvaní projektu budú vzdelávacie činnosti ponúknuté nad rámec zapojených lokalít projektu.

Dopad vzdelávacích aktivít bude meraný formou *dotazníkových prieskumov*, pričom meranie prebehne na začiatku realizácie každej vzdelávacej aktivity, ako aj na konci. Predpokladaná forma je dotazníkový prieskum, merajúci postoje účastníkov školení pred absolvovaním a po absolvovaní vzdelávacej aktivity, ktorý bude vytvorený a sfinalizovaný v druhom kvartáli prvého roka realizácie projektu. Na základe výstupov z tohto prieskumu bude možné merať dopad tejto podaktivity na zmenu postojov k téme segregácie. Rátame s tromi mŕľníkmi na overenie progresu samotnej aktivity – v prvom kvartáli druhého roka realizácie projektu, v štvrtom kvartáli druhého roka realizácie projektu a v treťom kvartáli tretieho roka realizácie projektu (finálny počet, aspoň 550 vyplnených dotazníkov od účastníkov). Dotazníkové prieskumy vykonávajú nezávislí odborníci (zakontrahovaní externí experti).

Lokálni manažéri desegregácie budú počas prvej fázy realizácie podaktivity *C3 Príprava a realizácia pilotných*

desegregačných projektov mapovať potreby v najviac 15 pilotných lokalitách a výstupy z tohto mapovania komunikujú riadiacemu tímu. Riadiaci tím v spolupráci s odborníkmi z vytvorí obsah školení a jeho formu, a na základe potrieb a požiadaviek z terénu ich bude modifikovať.

Harmonogram:

- Príprava vzdelávacích modulov bude prebiehať v druhom kvartáli od začiatku realizácie národného projektu.
- Samotná realizácia vzdelávacích aktivít začne v treťom kvartáli a bude prebiehať počas celej realizácie národného projektu.
- V posledných 3 mesiacoch realizácie riadiaci tím vypracuje výstupnú správu z realizovaných vzdelávacích aktivít a dotazníkových prieskumov.

Zodpovednosť: Hlavným gestorom podaktivity je riadiaci tím, primárne hlavný projektový manažér. Lokálni manažéri zisťujú miestne potreby priebežne počas celej implementácie desegregačných projektov v najviac 15 pilotných lokalitách. Dotazníkové prieskumy sú v gescii nezávislých odborníkov.

Merateľný ukazovateľ: V najviac 15 lokalitách, kde sa realizujú pilotné desegregačné projekty (povinná účasť) je stanovený minimálny počet 550 účastníkov (cca 35 na lokalitu, pričom 500 tvoria PZ a OZ škôl a 50 zriaďovatelia).

Zasiiahnuté cieľové skupiny: pedagogickí a odborní zamestnanci; zamestnanci zriaďovateľa

Výstupy:

- Vzdelávacie moduly na zvyšovanie povedomia o segregácii vo vzdelávaní, ľudskoprávnych princípoch, vrátane cieleného interkultúrneho vzdelávania a sociálno-psychologického scitlivovania.
- Dotazníkové prieskumy – meranie dopadu vzdelávacích činností.

Podaktivita B2 Činnosť zameraná na sociálno-psychologické scitlivovanie, šírenie osvedy a povedomia o dopadoch segregácie vo vzdelávaní a prínosoch desegregácie

Do podaktivity patria všetky kroky vykonané v najviac 15 pilotných lokalitách, ktoré prispievajú k naplneniu čiastkového cieľa B a pomôžu sociálno-psychologickému scitlivovaniu miestnej komunity zmenou postojov, napríklad: mediálna činnosť, riešenie konfliktov, organizácia stretnutí s cieľom predstavenia plánovaných krokov plynúcich zo stanovených desegregačných projektov a iné.

Návrh konkrétnych činností v jednotlivých lokalitách bude vychádzať z ich potrieb a príčin segregácie, ktoré zmapujú lokálne tímy v spolupráci s lokálnymi pracovnými skupinami (prvá fáza realizácie podaktivity C3). V procese realizácie desegregačných projektov môžu byť dopĺňané podľa potrieb, ktoré vyplynú.

V rámci podaktivity je nevyhnutná práca s rodinami, ktorej cieľom bude zlepšovanie vzťahov medzi rodinami z minority a rodinami z majority alebo medzi inými miestnymi komunitami.

Harmonogram: Činnosti budú vykonávané od tretieho kvartálu prvého roku realizácie projektu a budú prebiehať až do konca tretieho kvartálu posledného roka realizácie projektu.

Merateľný ukazovateľ: Počas realizácie národného projektu plánujeme ovplyvniť 5000 osôb z cieľových skupín. Ukazovateľ bude meraný prostredníctvom prezenčných listín.

Zodpovednosť: Realizujú ich lokálne tímy, primárne odborníci na riešenie konfliktov. Správu z merania dopadu vyhotovuje lokálny manažér.

Zasiiahnuté cieľové skupiny: Žiaci, pedagogickí a odborní zamestnanci; zamestnanci zriaďovateľov; rodičia resp.

zákonní zástupcovia detí a žiakov.

Čiastkový cieľ C – Podpora pilotných desegregačných projektov

Podaktivita C1 Vypracovanie Rámcového manuálu pre tvorbu desegregačných projektov pre potreby pilotných desegregačných projektov v najviac 15 lokalitách

Rámcový manuál vychádza z odôvodnenia a vysvetlenia definície segregácie vo vzdelávaní a stanovenia typológie segregáčnych praktík na SR, ktoré sú uvedené v Metodickej príručke desegregácie vydanej MŠVVaM SR. Manuál podrobnejšie rozpracúva návody do návrhov intervencií v ich časových, logických a systémových súvislostiach. Konkrétne zahŕňa aj postupy a nástroje na identifikáciu príčin segregácie v danej lokalite a nástroje na mapovanie potrieb danej lokality a školy/škôl na jej území. Tento rámcový manuál bude tvoriť základ pre finálnu verziu manuálu, ktorá bude po skončení projektu verejná.

Podľa typológie segregáčnych praktík na SR v Metodickej príručke existuje niekoľko hlavných typov situácií a ich lokálnych variantov:

urbánne/rurálne prostredie; koncentrácia marginalizovanej populácie vnútri lokality, na okraji lokality, mimo lokality; etnicky homogénne lokality alebo ich zhhluk vytvorený vplyvom politických rozhodnutí z minulosti, vplyvom migračných pohybov či vplyvom demografických trendov; rómska populácia hovoriaca v rodinnom prostredí rómsky/slovensky/maďarsky; dominantný jazyk daného mikroregiónu (z hľadiska väčšinovej populácie) slovenský/maďarský/rusínsky/zmiešaný.

Návrhy potenciálnych riešení vychádzajú z Metodickej príručky desegregácie vo výchove a vzdelávaní vydanej MŠVVaM SR¹⁹ a z mapovania príkladov dobrej praxe pri riešení segregácie (podaktivita A1). V Rámcovom manuáli na tvorbu desegregačných projektov budú na nich uvedené konkrétne odkazy.

Harmonogram:

- V prvom a druhom kvartáli od začiatku realizácie národného projektu bude prebiehať príprava rámcového manuálu.
- V ďalších kvartáloch, počas prípravnej fázy pilotných desegregačných projektov bude tento manuál využívaný lokálnym tímom a lokálnou pracovnou skupinou.

Zodpovednosť: Za tvorbu manuálu je zodpovedný riadiaci tím, konkrétne tím metodikov, pričom za finálny výstup zodpovedá odborný asistent pre manažment výstupov.

Zasiahnuté cieľové skupiny: Žiaci; pedagogickí a odborní zamestnanci v zmysle platnej legislatívy; zamestnanci zriaďovateľov; rodičia resp. zákonní zástupcovia detí a žiakov.

Výstup: Interná verzia Rámcového manuálu pre tvorbu desegregačných projektov pre potreby pilotných desegregačných projektov v najviac 15 lokalitách.

Podaktivita C2 Návrhy pilotných lokalít podľa určených kritérií

Expertná pracovná skupina pripraví súbor kritérií, ktoré popisujeme vyššie a na ich základe navrhne pilotné lokality. Identifikácia kritérií prebehne na základe kvalitných a odborne zozbieraných dát. Lokality, ktoré najviac vyhovujú kritériám nastaveným Expertnou pracovnou skupinou MŠVVaM SR budú oslovené a tie, ktoré sa rozhodnú zapojiť, zaviazané zmluvou o spolupráci na národnom projekte. V prípade, ak po oslovovaní všetkých lokalít v prvom sete návrhov odporúčaných Expertnou pracovnou skupinou, nebude zviazaných zmluvami

¹⁹ Metodická príručka desegregácie vo výchove a vzdelávanie, MŠVVaM SR, 2023 - <https://www.minedu.sk/desegregacia/>

stanovený počet lokalít na pilotné overovanie desegregačného procesu, bude zadefinovaný ďalší súbor lokalít (opäť Expertnou pracovnou skupinou MŠVVaM SR), ktorým bude ponúknutá spolupráca.

Harmonogram:

- Identifikácia kritérií na výber lokalít a prvý súbor lokalít, ktoré týmto kritériám najviac vyhovujú, prebehnú cez Expertnú pracovnú skupinu MŠVVaM SR v prvom kvartáli prvého roku realizácie projektu. V rámci druhého kvartálu bude sfinalizovaný zoznam najviac 15 lokalít, s ktorými sa na národnom projekte bude spolupracovať a s týmito lokalitami budú podpísané zmluvy.
- Na tieto výbery a zaviazania zmluvnými vzťahmi nadväzuje už samotná práca na procese desegregácie priamo v lokalitách, ktorej začiatok je naplánovaný na tretí kvartál prvého roku realizácie projektu.

Zodpovednosť: Samotné spracovanie zmlúv má v gescii riadiaci tím, primárne hlavný projektový manažér, selekciu lokalít a nastavenie kritérií výberu Expertná pracovná skupina MŠVVaM SR (podrobný popis nižšie).

Komunikáciu s expertnou pracovnou skupinou MŠVVaM SR zabezpečuje hlavný projektový manažér.

Zasiahnuté cieľové skupiny: pedagogickí a odborní zamestnanci (najmä riadiaci pracovníci); zamestnanci zriaďovateľov.

Podaktivita C3 Príprava a realizácia pilotných desegregačných projektov

Pred samotnou realizáciou najviac 15 desegregačných projektov vo vybraných lokalitách, lokálne tímy v spolupráci s aktérmi zo samotných lokalít zmapujú východiskovú situáciu: potreby danej lokality a škôl alebo školy, ktoré na území lokality pôsobia a príčiny segregácie v danej lokalite. Súčasťou pilotných desegregačných projektov bude tvorba manuálu pre zriaďovateľov a riaditeľov škôl pre postupné zavádzanie desegregačných aktivít a finančná podpora na implementáciu proinkluzívnych opatrení. Postupy a nástroje na mapovanie príčin segregácie a potrieb danej lokality určuje Rámcový manuál. Proces je riadený participatívne, v gescii lokálnych tímov v národnom projekte, pričom je na zodpovednosti zapojenej lokality, aby vytvorila *lokálnu pracovnú skupinu*. *Lokálna pracovná skupina* bude proces implementovať a spolupracovať s lokálnym tímom národného projektu. Súčasťou spomenutej *lokálnej pracovnej skupiny* sú aj zástupcovia komunít prítomných v lokalite, ktorí majú prehľad o ich reáliách a dynamike. Štandard pre vytvorenie lokálnej pracovnej skupiny bude bližšie definovať Rámcový manuál pre tvorbu desegregačných projektov.

Na základe zmapovania východiskovej situácie v jednotlivých lokalitách a analýzy z podaktivity A1 budú participatívnym spôsobom pod koordináciou lokálnych tímov vytvorené jednotlivé desegregačné projekty.

Desegregačné projekty sa zamerajú na praktické riešenia uplatniteľné v rôznych lokalitách s koncentráciou rómskeho obyvateľstva s odlišnými sídelnými, demografickými, regionálnymi či jazykovými špecifikami a po realizácii a vyhodnotení národného projektu budú poskytnuté na využitie v lokalitách s podobným typom segregačnej situácie. Za tvorbu a realizáciu desegregačného projektu zodpovedá zapojená lokalita, ktorú koordinuje lokálny tím na základe postupov, materiálov, usmernení a metodík zo strany riadiaceho tímu.

Ciele desegregačných projektov si určí špecificky každá lokalita, pričom bude vychádzať z mapovania príčin a potrieb ako napríklad finančná podpora na zabezpečenie ľudských zdrojov. Desegregačné projekty by mali podporovať zavedenie preventívnych opatrení a nastaviť kroky k postupnej eliminácii segregácie v danej lokalite. Pri tvorbe desegregačného projektu musí zapojená lokalita v spolupráci s lokálnym tímom postupovať podľa rámcového manuálu na tvorbu desegregačných projektov a na lokálnej úrovni prehodnotiť faktory ako časovú náročnosť, systém mapovania potrieb a bariér, dostupnosť potrebných zdrojov, zapojenie čo najväčšieho počtu zainteresovaných strán, určiť krátkodobejšie a dlhodobejšie ciele, vymedziť zodpovednosť a nastaviť systém akceptácie desegregačného projektu školskou komunitou (s podporou vzdelávacích aktivít a iných činnosti - podaktivita B2)

Vo finálnej fáze procesu prípravy desegregačných projektov prebieha ich posudzovanie zo strany Expertnej pracovnej skupiny MŠVVaM SR na podporu desegregácie škôl a implementácie úloh vyplývajúcich z Plánu obnovy a odolnosti SR. Na základe stanoviska Expertnej pracovnej skupiny MŠVVaM SR môžu byť tieto projekty schválené a realizované, alebo vrátené na dopracovanie.

Harmonogram: Celá podaktivita prebieha v troch hlavných fázach:

- Mapovanie východiskovej situácie, príčin segregácie a potrieb daných lokalít a škôl prebehne v druhom, najneskôr v treťom kvartáli prvého roka realizácie národného projektu. Výstupy z tohto mapovania budú v treťom kvartáli prvého roka zapracované do desegregačných projektov jednotlivých lokalít. Lokálny tím môže podľa nich navrhnúť úpravu vzdelávacích činností realizovaných ako podaktivita B1.
- Druhou fázou je samotná realizácia desegregačných projektov, ktorá začne v treťom kvartáli prvého roka realizácie projektu.
- V závere realizácie národného projektu sa vyhodnotí úspešnosť implementácie pilotných desegregačných projektov, hodnotenie prebehne v treťom kvartáli posledného roka projektu. V tejto fáze sa nastaví ďalšie kroky a odporúčania pre lokalitu, ktoré presiahnu trvanie projektu.

Zodpovednosti: Úlohou lokálnych tímov bude pomáhať (usmerňovaním, organizovaním aktivít, manažovaním a koordinovaním aktivít, "facilitáciou", odbornou pomocou a pod.) zriaďovateľom škôl a lokálnej pracovnej skupine s realizáciou pilotných desegregačných projektov. Lokálne pracovné skupiny priebežne spracujú v spolupráci s lokálnymi manažermi desegregácie monitorovacie a kontrolné správy, ktoré sa zasielajú expertnej pracovnej skupine. Pre vyhodnotenie budú lokálne tímy zbierať kvantitatívne dáta (počty účastníkov, aktivít, hodín, dosah a pod.), ako aj kvalitatívne dáta (názory, prínosy, spätná väzba a pod.). Tieto výsledky budú následne podkladom k vytvoreniu najviac 15 pilotných desegregačných projektov implementovaných vo vybraných lokalitách vo forme prípadových štúdií (aj s vyhodnotením implementácie a spätnej väzby), ktoré budú prílohou dokumentu Rámcový manuál pre tvorbu desegregačných projektov.

Lokálni manažéri budú pravidelne vytvárať priestor, aby všetci aktéri zapojení do desegregačného projektu mali možnosť dať spätnú väzbu s cieľom zlepšovať implementáciu projektu. Získané dáta budú slúžiť nielen na spracovanie kontrolných a monitorovacích správ, ale aj na tvorbu výstupu v rámci čiastkového cieľa D (Vytvorenie Rámcového manuálu pre tvorbu desegregačných projektov). Taktiež zabezpečia, aby v prípade potreby boli pri realizácii desegregačných projektov prepojené aj aktivity iných pomáhajúcich profesií, ktoré v regiónoch pôsobia. Spolupráce sa budú opierať o podpísané medzirezortné memorandá o spolupráci.

Postup tvorby a realizácie desegregačných projektov, bude konkrétne definovať Rámcový manuál pre tvorbu desegregačných projektov.

Expertná pracovná skupina bude priebežne monitorovať pokrok v príprave a realizácii jednotlivých desegregačných projektov na základe výsledkov priebežného monitorovania lokálnych tímov a bude formulovať svoje odporúčania smerom k riadiacemu tímu NP.

Záverečné vyhodnotenie úspešnosti realizácie desegregačných projektov budú vykonávať externí odborní hodnotitelia, ktorí výsledky hodnotenia predložia Expertnej pracovnej skupine na finálne odsúhlasenie. Expertná pracovná skupina poskytne zistenia riadiacemu tímu ako podklad pre vypracovanie záverečnej správy a iných výstupov, ktoré opisujeme nižšie.

Zasiahnuté cieľové skupiny: Žiaci, pedagogickí a odborní zamestnanci; zamestnanci zriaďovateľov; rodičia resp. zákonní zástupcovia detí a žiakov

Výstupy: Vytvorené a implementované pilotné desegregačné projekty v najviac 15 lokalitách.

Čiastkový cieľ D – Rámcový manuál pre tvorbu desegregačného projektu pre potreby MŠVVaM SR a verejnosť (samosprávy, zriaďovateľov a zamestnancov škôl).

Podaktivita D1 Tvorba Rámcového manuálu pre tvorbu desegregačného projektu pre potreby MŠVVaM SR a verejnosť a jeho uverejnenie na webovom sídle MŠVVaM SR.

Súčasťou Rámcového manuálu pre tvorbu desegregačných projektov bude:

- a) najviac 15 pilotných desegregačných projektov implementovaných vo vybratých lokalitách vo forme prípadových štúdií (aj s vyhodnotením implementácie a spätnej väzby);
- b) príklady dobrej praxe;
- c) aktualizovaný Rámcový manuál tvorby desegregačných projektov pre potreby pilotných desegregačných projektov v najviac 15 lokalitách.

- a) Po realizácii a vyhodnotení úspešnosti implementovaných desegregačných projektov expertnou pracovnou skupinou MŠVVaM SR, ich metodici spracujú do formy prípadových štúdií, ktoré budú súčasťou tvorby rámcového manuálu.
- b) V priebehu realizácie národného projektu, najmä pri čiastkových cieľoch B a C, bude zbieraná dobrá prax – teda opisy procesov a postupov, ktoré viedli k pozitívnym výsledkom pri plnení desegregačných projektov, k sociálno-psychologickému scitlivieniu časti spoločnosti, k zmene postojov k téme desegregácie a k osvete o škodlivých dopadoch segregácie, riešeniam krízových situácií a i.
- c) Priebeh vzniku aktualizovaného Rámcového manuálu tvorby desegregačných projektov pre potreby pilotných desegregačných projektov v najviac 15 lokalitách:
 - 1. Interný manuál pre tvorbu desegregačných projektov, ktorý bol vytvorený pre potreby pilotných desegregačných projektov v najviac 15 lokalitách bude priebežne aktualizovaný na základe zistení od lokálnych tímov.
 - 2. Po ukončení pilotných desegregačných projektov v najviac 15 lokalitách budú lokálni manažéri zbierať výstupy z implementácie.
 - 3. Expertná pracovná skupina schváli vytvorenú databázu príkladov dobrej praxe a prípadových štúdií v spolupráci s prizvanou nezávislou analytickou organizáciou²⁰ a tieto vstupy následne poskytne riadiacemu tímu (metodikom), ktorí to zahrnú do Rámcového manuálu pre tvorbu desegregačných plánov.
 - 4. Aktualizácie sa ukončia v poslednom kvartáli posledného roka realizácie projektu, pričom výstupom bude Rámcový manuál pre tvorbu desegregačných projektov, ktorý pripraví metodici riadiaceho tímu v spolupráci s externou nezávislou analytickou organizáciou.

Tento Rámcový manuál sa bude opierať aj o medzičasom schválené štandardy desegregácie, ktoré sú odvodené z definície segregácie, Metodické príručky desegregácie vo výchove a vzdelávaní a analýzy rôznych prejavov situácií s rizikom (rasovej) segregácie alebo segregáčnej praxe typických pre slovenské pomery. Desegregačné štandardy sú základné princípy a pravidlá správania sa škôl (zriaďovateľov, riaditeľov, pedagogických a pomocných zamestnancov) súvisiace s prevenciou a elimináciou (rasovej) segregácie v školskom prostredí. Právna záväznosť týchto štandardov je viazaná na cieľ Plánu obnovy a odolnosti SR a bude ukotvená v školskom zákone v Q3/2024.

Harmonogram:

Zber dobrej praxe z realizovaných desegregačných projektov prebieha od tretieho kvartálu prvého roka realizácie národného projektu (teda po zazmluvnení vybraných lokalít, v ktorých bude projekt prebiehať) a ukončuje sa tesne pred koncom národného projektu, v treťom kvartáli tretieho roka realizácie národného projektu. V rámci štvrtého kvartálu tretieho roka realizácie projektu sfinalizuje tím metodikov v riadiacom tíme databázu dobrej praxe,

²⁰ Nezávislá analytická organizácia bude financovaná z rozpočtovej kapitoly 956, pričom sa ráta so spoluprácou v treťom roku realizácie NP.

skladajúcu sa z jednotlivých príkladov dobrej praxe. Následne tento tím sfinalizuje Rámcový manuál tvorby desegregačných projektov.

Zodpovednosť: Terénny zber dobrej praxe majú v gescii lokálne tímy národného projektu, ktoré ich zasielajú metodikom v riadiacom tíme. Metodici takto vyzbieranú prax spracujú do formy súhrnného dokumentu, ktorý bude slúžiť ako jedna z príloh Rámcového manuálu tvorby desegregačného projektu. Primárnym odôvodnením potreby mapovania príkladov dobrej praxe a vytvorenia databázy je následná dostupnosť overených krokov, ktoré môže každá lokalita, ktorá bude musieť podobným procesom prejsť v budúcnosti, po potrebných úpravách adaptovať. Riadiaci tím pri aktivite spolupracuje s Expertnou pracovnou skupinou a externou nezávislou analytickou organizáciou.

Zasiiahnuté cieľové skupiny: pedagogickí a odborní zamestnanci; zamestnanci zriaďovateľov;

Výstup: Rámcový manuál pre tvorbu desegregačných projektov dostupný na internetovej stránke MŠVVaM SR pre verejnosť.

Súhrn výstupov:

1. Analýza právnych predpisov, administratívnej praxe a príkladov dobrej praxe a podklady k návrhom legislatívnych zmien v oblasti segregácie vo výchove a vzdelávaní.
2. Súbor návrhov legislatívnych a procesných zmien
3. 500 vyškolených PZ a OZ škôl a 50 zamestnancov zriaďovateľov
4. Dotazníkové prieskumy
5. Rámcový manuál pre tvorbu desegregačných projektov v pilotných najviac 15 lokalitách
6. Vytvorené a implementované pilotné desegregačné projekty v najviac 15 lokalitách
7. Rámcový manuál pre tvorbu desegregačných projektov dostupný pre verejnosť

Harmonogram realizácie aktivít:

	Rok 1				Rok 2				Rok 3			
	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4
Čiastkový cieľ A												
Analýza právnych predpisov a administratívnej praxe (A1)		■			■					■		
Čiastkový cieľ B												
Príprava a realizácia vzdelávacích činností (školení) pre OZ a PZ (B1) – trvanie aktivity			■	■	■	■	■	■	■	■	■	
Realizácia vzdelávacích činností (školení) pre OZ a PZ (B1) – mŕňniky počtu vzdelaných účastníkov školení					■			■			■	
Činnosť zameraná na sociálno-psychologické scitlivovanie a šírenie osvety a povedomia o dopadoch			■	■	■	■	■	■	■	■	■	

segregácie vo vzdelávaní a prínosoch desegregácie (B2) – trvanie aktivity													
Čiastkový cieľ C													
Vypracovanie rámcového manuálu na tvorbu desegregačných projektov (C1) – vypracovanie manuálu, jeho aplikácia na najviac 15 pilotných lokalitách													
Vypracovanie rámcového manuálu na tvorbu desegregačných projektov (C1) – záverečná aktualizácia a vytvorenie finálnej verzie manuálu													
Návrhy pilotných lokalít podľa určených kritérií (C2) – určenie podmienok výberu lokalít, výber lokalít, zazmluvnenie lokalít, začiatok práce v lokalitách													
Príprava a realizácia plánovaných aktivít stanovených v jednotlivých pilotných desegregačných plánoch za pomoci lokálnych tímov a ich vyhodnotenie (C3) – ukončenie prípravy v pilotných lokalitách													
Príprava a realizácia plánovaných aktivít stanovených v jednotlivých pilotných desegregačných plánoch za pomoci lokálnych tímov a ich vyhodnotenie (C3) – zapracovanie prípravnej fázy v pilotných lokalitách do pracovných verzií desegregačných projektov													
Príprava a realizácia plánovaných aktivít stanovených v jednotlivých pilotných desegregačných projektoch za pomoci lokálnych tímov a ich vyhodnotenie (C3) – hodnotenie úspešnosti aktivity													
Čiastkový cieľ D													
Rámcový manuál pre tvorbu desegregačného projektu pre potreby MŠVVaM SR a verejnosť (samosprávy, zriaďovateľov a zamestnancov škôl)													

Situácia po realizácii projektu a udržateľnosť projektu

Garanciou udržateľnosti výstupov projektu sú analýza právnych predpisov a administratívnej praxe, vyškolení PZ/OZ/zriaďovatelia, zasiahnutá spoločnosť sociálno-psychologickým scitlivovaním, vypracovaný Rámcový manuál na tvorbu desegregačných projektov a vytvorený súbor príkladov dobrej praxe, ktorá je súčasťou manuálu na tvorbu desegregačných projektov.

- Analýza právnych predpisov a administratívnej praxe – po ukončení projektu slúži predmetná analýza ako podkladový a v teréne overený materiál, ktorý tvorí základ na budúce legislatívne zmeny v oblasti desegregácie škôl a školských zariadení. Analýza jasne definuje problematické oblasti a obsahuje aj súbor návrhov na potrebné zmeny v legislatívnej oblasti.
- Vyškolení PZ, OZ a zamestnanci zriaďovateľov - udržateľným výstupom priamo v lokalitách, ktoré boli súčasťou pilotného overovania procesu desegregácie, sú pedagogickí a odborní zamestnanci škôl a školských zariadení, ako aj zástupcovia zriaďovateľov škôl, vyškolení v oblastiach zvyšovania povedomia o segregácii vo vzdelávaní, potrebe procesu desegregácie, ľudskoprávných princípoch, vrátane cieľného

interkultúrneho vzdelávania a sociálno-psychologického scitlivovania. Poznatky nadobudnuté počas týchto školení môžu využiť vo svojom ďalšom pôsobení v školách a vo vedení samospráv a prispieť tak k pokračovaniu procesu desegregácie aj po ukončení projektu.

- Spoločnosť zasiahnutá sociálno-psychologickým scitlivovaním - proces desegregácie so sebou prináša aj viacero problémov, vrátane medziľudských problémov a konfliktov, ktoré vychádzajú zo vzájomného fyzického, aj mentálneho oddelenia komunít v jednotlivých lokalitách. Výsledky jednotlivých činností s cieľom sociálno-psychologického scitlivovania spoločnosti sú jedným z trvalo udržateľných výsledkov - jednotlivé komunity v lokalite sú po týchto činnostiach viac zblížené, je zvýšené ich povedomie o segregácii, rozumejú potrebe zmien a sú na ceste k akceptácii procesu desegregácie. Aktivita zároveň cieľi aj na postojoyé a hodnotové nastavenia, predsudky, nevedomosť, stereotypné uvažovanie ktoré sú hlavnými príčinami pretrvávajúcich problémov v oblasti medziľudských vzťahov.
- Vypracovaný Rámcový manuál na tvorbu desegregačných projektov - manuál je metodickým výstupom z pilotných overovaní v najviac 15 lokalitách, pričom slúži ako návod pre ďalšie lokality, školy a školské zariadenia, ktoré budú prechádzať procesom desegregácie. Aktualizovaný a doplnený manuál bude po ukončení národného projektu verejne dostupným dokumentom.
- Vytvorený súbor príkladov dobrej praxe - súbor príkladov bude po ukončení projektu slúžiť ako podporný materiál pre Rámcový manuál na tvorbu desegregačných projektov. V týchto verejne dostupných dokumentoch bude môcť zriaďovateľ, škola, alebo školské zariadenie prechádzajúce procesom desegregácie nájsť praxou overené postupy pri rôznych krokoch smerujúcich k úspešnej desegregácii a k scitlivovaniu spoločnosti.

Implementácia cieľov a aktivít národného projektu taktiež prispeje k posilneniu plnenia desegregačných a inkluzívnych opatrení v edukačnom procese na všetkých stupňoch vzdelávania, vyplývajúcich z programového vyhlásenia vlády, ako aj z relevantných strategických dokumentov, vrátane Plánu obnovy a odolnosti (Komponent 6), Stratégie pre rovnosť, inklúziu a participáciu Rómov do roku 2030 a ďalších. Tým by sa reagovalo aj na prvú zásadu Európskeho piliera sociálnych práv, ktorá zdôrazňuje, že: „Každý má právo na kvalitné a inkluzívne vzdelávanie, odbornú prípravu a celoživotné vzdelávanie, aby si udržal a získal zručnosti, ktoré mu umožnia plne sa zapojiť do života spoločnosti a úspešne zvládať zmeny postavenia na trhu práce”.

Realizácia aktivít projektu tiež prispeje k plneniu očakávaného výsledku ESF+ (SO e, f) uvedeného v Partnerskej dohode Slovenskej republiky na roky 2021 – 2027, a síce:

- zníženie podielu rómskych detí vo veku 6 – 15 rokov navštevujúcich školu, v ktorej väčšina z ich spolužiakov sú Rómovia, do roku 2030 na 30 %.

Administratívna, finančná a prevádzková kapacita žiadateľa a partnera

Aktivity projektu budú zabezpečené nasledovnými odbornými kapacitami žiadateľa:

Riadiaci tím zodpovedá za riadenie národného projektu, koordinuje činnosti lokálnych tímov. Úlohou riadiaceho tímu je vytvárať podkladové materiály pre lokálne tímy a nastavovať systémy zberu údajov. Riadiaci tím rovnako koordinuje spoluprácu s expertnou pracovnou skupinou.

Riadiaci tím tvorí hlavný odborný manažér/garant, odborný asistent pre manažment výstupov, metodici v oblasti desegregácie a hlavný koordinátor desegregácie. Riadiaci tím pozostáva zo 7 zamestnancov, pričom miesto výkonu práce v mieste je v hlavnom sídle MŠVVaM SR.

Lokálny tím (lokálni manažéri desegregácie, regionálni koordinátori, odborníci na riešenie konfliktov) začne proces spolupráce so zriaďovateľmi zapojených škôl na **vytváraní pilotných desegregačných projektov participatívnym procesom**. V realizačnej fáze bude úlohou členov lokálneho tímu pomáhať zriaďovateľom škôl s **implementáciou pilotných desegregačných projektov** a následne po ich realizácii spracovať monitorovacie

a kontrolné správy. Tím rovnako nastavuje **udržateľnosť implementovaných aktivít** v rámci desegregačných projektov. Lokálne tímy spolupracujú s externými odborníkmi na realizácii vzdelávacích a iných činností a zastrešujú intervencie v najviac 15 lokalitách.

Lokálne tímy sídlia v kanceláriách Regionálnych úradov školskej správy. Vytvorí sa prakticky 4 lokálne tímy, pričom očakávame, že jeden tím bude pôsobiť na západnom Slovensku a bude riadený priamo hlavným koordinátorom desegregácie. Zvyšné tri tímy budú priamo riadené regionálnymi koordinátormi desegregácie. V každom lokálnom tíme budú pôsobiť lokálni manažéri desegregácie. Presný počet lokálnych manažérov pre jednotlivé regionálne kancelárie sa bude opierať o to, ktoré konkrétne lokality sa do národného projektu zapoja. V každom lokálnom tíme pracuje aj jeden odborník na riešenie konfliktov.

Expertná pracovná skupina

Expertná pracovná skupina je funkčný poradný orgán MŠVVaM SR, bola zriadená štátnym tajomníkom a je zložená z odborníkov zo štátnej správy, priamo riadených a príspevkových organizácií MŠVVaM SR, odborníkov z praxe na oblasť inkluzívneho vzdelávania, ako aj zo zástupcov akademického a mimovládneho sektora, pričom sú jej rozhodnutia nezávislé.

Expertnou pracovnou skupinou v tomto národnom projekte bude už existujúca pracovná skupina ministerstva školstva, ktorej činnosť bola obnovená v apríli 2023 aktualizovaním jej štatútu a menovaním nových členov. Štatút expertnej pracovnej skupiny bude zverejnený na webovej stránke MŠVVaM SR.²¹

Expertná pracovná skupina je zriadená MŠVVaM SR v zastúpení jej štátneho tajomníka na podporu desegregačných vzdelávacích politík a plnenia úloh vyplývajúcich z Plánu obnovy a odolnosti - Komponent 6 - Reforma 5. Predstavuje platformu pre výmenu skúseností z praxe a názorov odborníkov, odborníčok v oblasti riešenia dopadov segregácie vo vzdelávaní. Členmi okrem zástupcov MŠVVaM SR sú aj odborníci z praxe v oblasti inkluzívneho vzdelávania, experti z akademickej obce dlhodobo venujúci sa predmetnej problematike a zástupcovia reprezentácie neziskového sektora zameriavajúce na inkluzívne procesy vo vzdelávaní, alebo na výskumnú a analytickú činnosť. Fungovanie Expertnej pracovnej skupiny je autonómne a nezávislé od aktivít riadiaceho tímu alebo lokálnych tímov.

Úlohou pracovnej skupiny bude zostaviť a spresniť **zoznam kritérií, na základe ktorých budú oslované subjekty riadiacim tímom NP**. Následne expertná skupina zodpovedá za schválenie pripravených najviac 15 pilotných desegregačných projektov.

Expertná pracovná skupina zároveň priebežne monitoruje vykonávané aktivity v najviac 15 vybraných lokalitách. Rovnako navrhuje lokalitám ďalšie kroky v prípade, že segregácia vo vzdelávaní nebola v pilotných lokalitách eliminovaná a neboli zavedené dostatočné preventívne opatrenia.

Hlavný odborný manažér/garant

Vysokokvalifikovaný odborník zodpovedný za finálnu odbornú prípravu, riadenie, koordináciu a vyhodnocovanie aktivít a činností, ktoré sú naviazané na implementáciu aktivít projektu a činností potrebných k dosiahnutiu stanovených cieľov, výstupov, výsledkov a ukazovateľov plnenia obsahovej stránky projektu. Rovnako je finálne zodpovedný za činnosť celého projektového tímu a nastavenie interných procesov. Zúčastňuje sa na pracovných stretnutiach a podujatiach relevantných pre ciele projektu. Zabezpečuje a garantuje plynulý priebeh odborných činností. Zodpovedá za nastavenie spolupráce na národnej úrovni.

Odborný asistent pre manažment výstupov

Vykonáva dohľad a zodpovedá za kvalitu nastavenia, fungovania a overovanie výkonu odborných činností realizovaných v rámci projektu. Zodpovedá za implementáciu projektu v súlade so schválenou projektovou žiadosťou, resp. projektovou zmluvou, s platným systémom finančného riadenia a systémom riadenia Programu Slovensko, platnými právnymi predpismi SR a EK, usmerneniami a pokynmi RO súvisiacimi s čerpaním fondov EÚ,

²¹ Podľa Čl. 3 ods. (1) aktuálneho štatútu Členov tejto expertnej skupiny vymenúva aj odvoláva ŠT1, ďalej ods. (3) uvádza: Prizvanie ďalších odborníkov so súhlasom predsedu môžu podľa potreby iniciovať členovia, členky expertnej skupiny.

zodpovedá za implementáciu projektu v súlade so schváleným harmonogramom realizácie aktivít projektu, zodpovedá za sledovanie naplňovania merateľných ukazovateľov projektu, zodpovedá, resp. koordinuje všetky činnosti súvisiace s implementáciou projektu. Priebežne vyhodnocuje postupy, procesy a metódy, prípadne navrhuje ich revíziu a následné zavedenie do praxe projektu/aktivity/podaktivít/činností. Taktiež zastrešuje činnosť expertnej pracovnej skupiny, ako aj spoluprácu zvyšných odborných kapacít riadiaceho alebo lokálneho tímu s členmi expertnej pracovnej skupiny.

Je finálne zodpovedný za vypracovanie Rámcového manuálu na tvorbu desegregačných projektov. V prípade potreby zastupuje Hlavného odborného manažéra/garanta.

Hlavný koordinátor desegregácie

Koordinuje činnosť regionálnych koordinátorov desegregácie a lokálnych manažérov desegregácie s výkonom funkcie na západnom Slovensku. Zodpovedá za výstupy nimi poskytnuté. Vykonáva konzultačné, podporné a komunikačné činnosti v rámci usmerňovania regionálnych koordinátorov a lokálnych manažérov a získava spätnú väzbu, ktorá je potrebná pre úspešnú implementáciu cieľov národného projektu. Zabezpečuje vykonávanie koordinačných, monitorovacích, analytických a komunikačných činností za účelom efektívnej implementácie cieľov národného projektu. Identifikuje nedostatky a nezrovnalosti, vykonáva systematický zber a vyhodnocuje údaje v rámci implementácie.

Metodik v oblasti desegregácie

Zodpovedá za vypracovanie metodických materiálov v súlade s aktuálne platnými právnymi predpismi, ktoré budú základom tvorby desegregačného plánu v oblasti vzdelávania. Metodicky vyhodnocuje plnenie desegregačného projektu jednotlivých zapojených subjektov – obcí. Zabezpečuje vypracovanie podkladov, materiálov, stanovísk pri koordinácií a usmerňovaní personálnych kapacít žiadateľa. Zodpovedá za metodické vedenie a usmerňovanie koordinátorov.

Poskytuje odborné poradenstvo pre koordinátorov. Participuje na ďalších odborných činnostiach v rámci projektu.

Regionálny koordinátor desegregácie

Koordinuje činnosť a výstupy lokálnych manažérov desegregácie, zodpovedá za výstupy nimi poskytnuté. Vykonáva konzultačné, podporné a komunikačné činnosti v rámci usmerňovania lokálnych tímov a získava spätnú väzbu, ktorá je potrebná pre úspešnú implementáciu cieľov národného projektu na regionálnej úrovni. Zabezpečuje vykonávanie koordinačných, monitorovacích a komunikačných činností za účelom efektívnej implementácie cieľov národného projektu na regionálnej úrovni. Identifikuje nedostatky a nezrovnalosti, vykonáva systematický zber a vyhodnocuje údaje v rámci implementácie.

Lokálny manažér desegregácie

Zodpovedný za výkon a realizáciu úloh vyplývajúcich z desegregačného projektu. Úlohou lokálneho manažéra je výkon práce v teréne podľa pridelenej lokality. Poskytuje plnú súčinnosť zriaďovateľom škôl s prípravou desegregačného plánu. Vykonáva dohľad a zodpovedá za kvalitu nastavenia, fungovania a overovania výkonu činností a aktivít realizovaných v rámci vypracovaného desegregačného projektu. Nastavuje spoluprácu relevantných aktérov na lokálnej úrovni.

Lokálny manažér desegregácie robí supervíziu nad vzdelávacími činnosťami pre PZ a OZ a zriaďovateľov.

Priebežne vyhodnocuje a kontroluje postupy, procesy a metódy, prípadne navrhuje ich revíziu. Vypracováva kontrolné záznamy a poskytuje ich vyššiemu manažmentu projektu.

Odborník na riešenie konfliktov

Zodpovedá za poradenstvo v oblasti riešenia sporov a medziľudských konfliktov vzniknutých v teréne, zodpovedný za riešenie daných situácií. Usmerňuje lokálnych manažérov o vhodných postupoch pri riešení sporov, v prípade potreby spolupracuje na riešení vzniknutých konfliktov v teréne spolu s lokálnymi manažermi. Zabezpečuje hľadanie optimálneho obsahu a formy konania vzhľadom k uspokojivému výsledku. Stanovuje postupnosť krokov, ktoré lokálnych manažérov nasmerujú k správnej aplikácii v praxi a zabezpečeniu zníženia etnického napätia a vykonáva príslušné činnosti definované v podaktivite B2.

Externí experti budú zamestnaní formou dohody o vykonaní práce alebo formou dohody o pracovnej činnosti. Obsah činnosti bude vychádzať z potrieb národného projektu (experti, ktorí budú realizovať vyhodnocovanie dopadu vzdelávacích činností a realizovaných intervencií, čím sa zabezpečí nezávislosť a odbornosť spomínaného vyhodnocovania, externí odborní hodnotitelia a pod.).

Personálne kapacity boli navrhnuté s ohľadom na plynulé zabezpečenie realizácie projektu. Personálne výdavky sú nastavené v súlade so zákonom 55/2017 Z. z. Zákon o štátnej službe podľa náročnosti vykonávaných činností projektového tímu.

MŠVVaM SR dlhodobo realizuje projekty financované zo štrukturálnych fondov resp. obdobných finančných mechanizmov či priamych grantov a disponuje dostatočnou kapacitou odborných pracovníkov z oblasti projektového a ekonomického riadenia a personálnej agendy spojenej s implementáciou daných projektov.

Administratívna kapacita

MŠVVaM SR zabezpečí manažment predkladaného NP. V rámci realizácie NP budú vybrané administratívne aktivity zabezpečovať zamestnanci príslušnej sekcie. Ďalšie nevyhnutné personálne kapacity pre administratívu, riadenie, experti, oblastní koordinátori budú v NP posilnené výberovým konaním.

Finančná kapacita

Realizáciou predkladaného NP plánujeme zabezpečiť priame a ostatné výdavky projektu súvisiace výlučne s realizáciou projektu, mimo rozpočet MŠVVaM SR.

Prevádzková kapacita

MŠVVaM SR v rámci prevádzky zabezpečí pre NP Príležitosť pre všetkých služby sekretariátu generálneho riaditeľa, služby osobného úradu, priestorové a technické vybavenie.²²

Rozpočet projektu²³

V tejto časti uveďte, ako bol pripravovaný indikatívny rozpočet a ako spĺňa kritérium „hodnota za peniaze“, t. j. akým spôsobom bola odhadnutá cena za každú položku, napr. prieskum trhu, analýza minulých výdavkov spojených s podobnými aktivitami, nezávislý znalecký posudok. V prípade, ak príprave projektu predchádza vypracovanie štúdie uskutočniteľnosti, ktorej výsledkom je, okrem iného aj určenie výšky alokácie, je potrebné uviesť túto štúdiu ako zdroj určenia výšky finančných prostriedkov. Skupiny výdavkov doplňte v súlade s Príručkou oprávnenosti výdavkov v platnom znení. V prípade infraštruktúrnych projektov, ako aj projektov súvisiacich s obnovou mobilných prostriedkov, sa do ukončenia verejného obstarávania uvádzajú položky rozpočtu len do úrovne aktivít.

Uveďte, či bude v národnom projekte využité zjednodušené vykazovanie výdavkov a ak áno, ktorá forma. V prípade využitia paušálnej sadzby ktorej výška je stanovená v nariadení sa spôsob stanovenia sadzby nepožaduje.

²² V prípade aktivít plynúcich z prevádzkovej kapacity, nedôjde k prekryvu aktivít financovaných zo štátneho rozpočtu, aby nedochádzalo k duplicitnému financovaniu.

²³ V prípade zvýšenia celkových oprávnených výdavkov NP (po jeho schválení komisiou pri Monitorovacom výbore pre Program Slovensko 2021 – 2027) o viac ako 15 % (a nejde o prípad, kedy je určenie alokácie výsledkom realizovanej štúdie uskutočniteľnosti), riadiaci orgán / sprostredkovateľský orgán predloží pred vyhlásením výzvy na schválenie príslušnej komisii pri Monitorovacom výbore pre Program Slovensko 2021 – 2027 upravený záměr NP.

Indikatívna výška finančných prostriedkov určených na realizáciu národného projektu a ich výstižné zdôvodnenie

Predpokladané finančné prostriedky na aktivity NP	Celkové oprávnené výdavky (v EUR)	Plánované vecné vymedzenie
Hlavné aktivity		
Aktivita 1		
521 - Mzdové výdavky	3 430 557,60 €	Skupina výdavkov zahŕňa nasledovné pozície: 1. Hlavný odborný manažér/garant (Indikatívna priem. mesačná CCP - 4 350,40 €; 36 osobomesiacov), 2. Odborný asistent pre manažment výstupov (Indikatívna priem. mesačná CCP - 3 534,70 €; 36 osobomesiacov), 3. Metodik v oblasti desegregácie (Indikatívna priem. mesačná CCP - 3 534,70 €; 144 osobomesiacov), 4. Hlavný koordinátor desegregácie (Indikatívna priem. mesačná CCP - 3 806,60 €; 36 osobomesiacov), 5. Regionálny koordinátor desegregácie (Indikatívna priem. mesačná CCP - 3 262,80 €; 108 osobomesiacov), 6. Lokálny manažér desegregácie (Indikatívna priem. mesačná CCP - 2 719,00 €; 540 osobomesiacov), 7. Odborník na riešenie konfliktov (Indikatívna priem. mesačná CCP - 2 719,00 €; 108 osobomesiacov), 8. Externí experti (Indikatívna priem. ročná CCP - 119 000,00 €; 3 roky) Stanovená bola na základe údajov z pracovných pozícií podobného zamerania, so zohľadnením indexácie.
352 – Poskytnutie dotácii, príspevkov voči tretím osobám	1 500 000,00 €	Rozpočet na realizáciu pilotných desegregačných projektov. Suma bola stanovená na základe expertného odhadu. Finančné prostriedky budú využité na lokálnej úrovni na základe schválených desegregačných projektov v zmysle zámeru projektu. Výdavky budú v súlade s platnou verziou príručky k oprávnenosti výdavkov.
956 - Paušálna sadzba na pokrytie zostávajúcich oprávnených výdavkov projektu podľa článku 56 NSU	1 972 223,04 €	Paušálna sadzba do výšky 40% na oprávnené náklady okrem priamych nákladov na zamestnancov podľa článku 56 NSU.
Hlavné aktivity spolu	6 902 780,64 €	
CELKOM	6 902 780,64 €	

Finančný rámec²⁴		
Fond	Európsky sociálny fond plus	
Celkové oprávnené výdavky NP podľa kategórie regiónu²⁵ (v EUR)	menej rozvinutý región	6 902 780,64 €
	viac rozvinutý región	0
Zdroj EÚ podľa kategórie regiónu²⁶ (v EUR)	menej rozvinutý región	5 867 363,54 €
	viac rozvinutý región	0
Vlastné zdroje prijímateľa²⁷ podľa kategórie regiónu²⁸ (v EUR)	neaplikuje sa	0
	neaplikuje sa	0

Merateľné ukazovatele²⁹	
Cieľ národného projektu	Pilotné overenie aplikovaných riešení problematiky segregácie vo vzdelávaní, pričom sa projekt zameriava na rasovú segregáciu a teda segregáciu detí z MRK.
Aktivita/Akcia ku ktorej sa MU viaže	Hlavná aktivita
Typ merateľného ukazovateľa ³⁰	výsledok
Typ územia	Celé územie SR (financovanie zo zdrojov MRR v súlade s článkom 63 ods. 3 NSU)
Kód merateľného ukazovateľa projektu	PR056
Názov merateľného ukazovateľa projektu	Zamestnané osoby, ktoré úspešne ukončili intervenciu.
Merná jednotka merateľného ukazovateľa projektu	Počet
Indikatívna cieľová hodnota ³¹	550
Aktivita/Akcia ku ktorej sa MU viaže	Hlavná aktivita

²⁴ Finančný rámec je potrebné uvádzať za celý NP spolu a v prípade financovania NP z viacerých priorít/, špecifických cieľov, aj v rozdelení podľa špecifických cieľov.

²⁵ V prípade Kohézneho fondu vyberte „neaplikuje sa“.

²⁶ V prípade Kohézneho fondu vyberte „neaplikuje sa“.

²⁷ Uvedte v súlade so Stratégiou financovania Európskeho fondu regionálneho rozvoja, Európskeho sociálneho fondu plus, Kohézneho fondu, Fondu na spravodlivú transformáciu a Európskeho námorného, rybolovného a akvakultúrneho fondu na programové obdobie 2021 – 2027

²⁸ V prípade Kohézneho fondu vyberte „neaplikuje sa“.

²⁹ Predkladateľ zámeru NP uvádza povinne minimálne jeden merateľný ukazovateľ projektu – výstup a minimálne jeden merateľný ukazovateľ projektu výsledok. Všeobecne v prípade merateľného ukazovateľa projektu – výsledok s výnimkou projektov technickej pomoci (okrem aktivít technickej pomoci zameraných na financovanie informačných systémov, CPV, vzdelávania administratívnych kapacít a materiálovo-technického zabezpečenia), projektov návratnej finančnej pomoci a projektov, ktorých cieľová skupina je totožná s účastníkom projektu, ktorá bude monitorovaná prostredníctvom spoločných merateľných ukazovateľov programu – výsledku v súlade s prílohou I nariadenia EP a Rady (EÚ) 2021/1057 o ESF+ (karta účastníka) a súčasne platí jedna z dvoch nasledujúcich pod podmienok: projekty sú financované z ESF+, alebo projekty sú financované FST v súlade s čl. 8 písm. k) až m) nariadenia EP a Rady (EÚ) 2021/1056 o FST. Merateľné ukazovatele projektu musia byť definované tak, aby odrážali výstupy/výsledky projektu a predstavovali kvantifikáciu toho, čo sa realizáciou aktivít za požadované výdavky dosiahne. V odôvodnených prípadoch sa uvedená tabuľka nevyplní, pričom je nevyhnutné do tejto časti uviesť podrobné a jasné zdôvodnenie, prečo nie je možné uviesť požadované údaje.

³⁰ V zmysle zmluvy o poskytnutí nenávratného finančného príspevku sa pre typ merateľného ukazovateľa projektu – výstup štandardne cieľová hodnota nastavuje ku koncu realizácie národného projektu. Pre typ merateľného ukazovateľa projektu – výsledok sa štandardne cieľová hodnota nastavuje na obdobie udržateľnosti národného projektu.

³¹ V prípade rozdelenia na MRR a VRR je potrebné špecifikovať cieľovú hodnotu za každý typ územia samostatne.

Typ merateľného ukazovateľa ³²	výstup
Typ územia	Celé územie SR (financovanie zo zdrojov MRR v súlade s článkom 63 ods. 3 NSU)
Kód merateľného ukazovateľa projektu	PO132
Názov merateľného ukazovateľa projektu	Podporené zamestnané osoby vrátane samostatne zárobkovo činných osôb
Merná jednotka merateľného ukazovateľa projektu	Počet
Indikatívna cieľová hodnota ³³	620
Aktivita/Akcia ku ktorej sa MU viaže	Hlavná aktivita
Typ merateľného ukazovateľa ³⁴	výstup
Typ územia	Celé územie SR (financovanie zo zdrojov MRR v súlade s článkom 63 ods. 3 NSU)
Kód merateľného ukazovateľa projektu	PSKPO168
Názov merateľného ukazovateľa projektu	Počet vypracovaných materiálov (hodnotení, analýz, štúdií, a pod.)
Merná jednotka merateľného ukazovateľa projektu	Počet
Indikatívna cieľová hodnota ³⁵	3
Aktivita/Akcia ku ktorej sa MU viaže	Hlavná aktivita
Typ merateľného ukazovateľa ³⁶	výsledok
Typ územia	Celé územie SR (financovanie zo zdrojov MRR v súlade s článkom 63 ods. 3 NSU)
Kód merateľného ukazovateľa projektu	PR093
Názov merateľného ukazovateľa projektu	Počet osôb ovplyvnených intervenciou
Merná jednotka merateľného ukazovateľa projektu	Osoby
Indikatívna cieľová hodnota ³⁷	5000

³² V zmysle zmluvy o poskytnutí nenávratného finančného príspevku sa pre typ merateľného ukazovateľa projektu – výstup štandardne cieľová hodnota nastavuje ku koncu realizácie národného projektu. Pre typ merateľného ukazovateľa projektu – výsledok sa štandardne cieľová hodnota nastavuje na obdobie udržateľnosti národného projektu.

³³ V prípade rozdelenia na MRR a VRR je potrebné špecifikovať cieľovú hodnotu za každý typ územia samostatne.

³⁴ V zmysle zmluvy o poskytnutí nenávratného finančného príspevku sa pre typ merateľného ukazovateľa projektu – výstup štandardne cieľová hodnota nastavuje ku koncu realizácie národného projektu. Pre typ merateľného ukazovateľa projektu – výsledok sa štandardne cieľová hodnota nastavuje na obdobie udržateľnosti národného projektu.

³⁵ V prípade rozdelenia na MRR a VRR je potrebné špecifikovať cieľovú hodnotu za každý typ územia samostatne.

³⁶ V zmysle zmluvy o poskytnutí nenávratného finančného príspevku sa pre typ merateľného ukazovateľa projektu – výstup štandardne cieľová hodnota nastavuje ku koncu realizácie národného projektu. Pre typ merateľného ukazovateľa projektu – výsledok sa štandardne cieľová hodnota nastavuje na obdobie udržateľnosti národného projektu.

³⁷ V prípade rozdelenia na MRR a VRR je potrebné špecifikovať cieľovú hodnotu za každý typ územia samostatne.

Zoznam iných údajov projektu (ak relevantné)	
Kód iného údajja	N/A
Názov iného údajja	N/A
Merná jednotka iného údajja	N/A

Ďalšie požadované údaje pre monitorovanie ³⁸	
Názov	
Akým spôsobom sa budú získavať dáta?	<i>Prostredníctvom monitorovacích správ</i>

Zoznam prínosov a prípadných iných dopadov, ktoré sa dajú očakávať pre jednotlivé cieľové skupiny ³⁹		
Prínosy/Dopady	Cieľová skupina	Počet ⁴⁰
Posilnená informovanosť o dopade segregácie na vzdelávanie	Priama: PZ a OZ, zamestnanci samospráv Vedľajšie cieľové skupiny: rodičia a zákonní zástupcovia žiakov, verejnosť žijúca v pilotnej lokalite	Nie je možné presne vyčíslieť. Pri PZ, OZ a zamestnancoch samospráv sa ráta orientačne s množstvom 550 účastníkov (aktivita B1) a pri vedľajších cieľových skupinách nie je možné počet odhadnúť z dôvodu neznámej veľkosti jednotlivých lokalít.
Zozbieraná dobrá prax v oblasti desegregačných procesov a intervencií smerujúcich k desegregácii lokality	Vedľajšie cieľové skupiny: rodičia a zákonní zástupcovia žiakov, verejnosť žijúca v pilotnej lokalite	Nie je možné vyčíslieť. Zber dobrej praxe bude prebiehať vo všetkých zapojených lokalitách, no presný počet zozbieraných postupov závisí od počtu potrebných intervencií, z ktorých budú niektoré vybrané ako vzorové postupy.
Vypracovaný rámcový manuál na tvorbu desegregačných plánov, využívaný pri odstraňovaní segregovaného stavu v	Vedľajšie cieľové skupiny: zamestnanci štátnej správy	1

³⁸ V prípade viacerých údajov, doplňte údaje za každý údaj.

³⁹ V prípade viacerých cieľových skupín, doplňte dopady na každú z nich.

⁴⁰ Ak nie je možné uviesť početnosť cieľovej skupiny, uveďte do tejto časti zdôvodnenie.

školsťve na Slovensku		
Vypracovaná analýza právnych predpisov a administratívnej praxe, využívaná pri úprave legislatívy	Vedľajšie cieľové skupiny: zamestnanci štátnej správy	1
Sociálno-psychologické scitlivenie obyvateľov jednotlivých zapojených lokalít	Vedľajšie cieľové skupiny: rodičia a zákonní zástupcovia žiakov, verejnosť žijúca v pilotnej lokalite	Nie je možné presne vyčíslíť. Orientačne sa ráta s množstvom 5000 činností (aktivita B2) pri vedľajších cieľových skupinách, no počet zasiahnutých jednotlivcov nie je možné odhadnúť, nakoľko zatiaľ nie sú určené lokality.

Štúdia uskutočniteľnosti vrátane analýzy nákladov a prínosov

Informácie sa vyplňajú iba pre investičné typy projektov.

Existuje relevantná štúdia uskutočniteľnosti ⁴¹ ? (áno/nie)	N/A
Ak je štúdia uskutočniteľnosti dostupná na internete , uveďte jej názov a internetovú adresu, kde je štúdia zverejnená	N/A
V prípade, že štúdia uskutočniteľnosti nie je dostupná na internete, uveďte webové sídlo a termín, v ktorom predpokladáte jej zverejnenie (mesiac/rok)	N/A

Verejné obstarávanie

Sumár zrealizovaných VO	N/A
Sumár plánovaných VO	N/A
Názov VO ⁴²	N/A
Stručný opis predmetu VO	N/A
Celková hodnota zákazky	N/A
Postup obstarávania	N/A
Metóda podľa finančného limitu	N/A
Začiatok VO	N/A
Stav VO	N/A
Predpokladaný dátum ukončenia VO	N/A

⁴¹ Pozri aj Uznesenie Vlády SR č. 300 z 21.6.2017 k návrhu Rámca na hodnotenie verejných investičných projektov v SR (dostupné na: <http://www.rokovania.sk/Rokovanie.aspx/BodRokovaniaDetail?idMaterial=26598>)

⁴² Tabuľka sa opakuje v závislosti od počtu relevantných verejných obstarávaní. V prípade, ak sú VO realizované v rámci paušálnej sadzby, uvedená tabuľka sa nevyplní

Poznámka	N/A
Aktivita	N/A
Hodnota na aktivitu z celkovej hodnoty VO	N/A

Identifikácia rizík a prostriedky na ich elimináciu

Riziko ⁴³

Názov rizika 1	Nedostatočný záujem o spoluprácu zo strany iných projektov relevantných pre oblasť národného projektu
Popis rizika	Z rôznych dôvodov môže dôjsť k nízkemu záujmu o spoluprácu zo strany iných projektov, ktoré však môžu byť dôležité pre realizáciu pilotných desegregačných projektov.
Závažnosť	Nízka
Opatrenia na elimináciu rizika	Žiadateľ v týchto prípadoch zväži možnosť spolupráce prostredníctvom memoránd.

Názov rizika 2	Oneskorenie realizácie aktivít
Popis rizika	Vzhľadom na množstvo činnosti v rámci podaktivít a ich vzájomnú postupnosť, môže vzniknúť riziko s ich priebežným časovým plnením. Napríklad vzdelávanie PZ a OZ nadväzuje aj na tvorbu nových inovatívnych metodík. Problémy s nadväznosťou môžu priniesť nápor na realizáciu vzdelávania v kratších časových úsekoch, aké sú akceptovateľné pre cieľovú skupinu.
Závažnosť	Nízka
Opatrenia na elimináciu rizika	Na začiatku realizácie projektu žiadateľ vypracuje podrobný časový harmonogram podaktivít a činností, ktorý bude na mesačnej báze kontrolovať a priebežne prijímať potrebné opatrenia na jeho plnenie, resp. elimináciu vzniku rizík.

Názov rizika 3	Ľudské zdroje a financovanie aktivít z paušálnej sadzby národného projektu
Popis rizika	Hľadanie potrebných odborníkov a expertov do vznikajúceho projektového tímu je časovo náročné, čo môže vplyvať na oneskorenie začiatku realizácie hlavných aktivít. Následne, v prípade nenaplnenia projektového tímu potrebnými odborníkmi/expertmi v súlade s harmonogramom projektu, môže dôjsť k nižšiemu čerpaniu finančných prostriedkov určených z paušálnej sadzby národného projektu. Uvedené riziko môže negatívne ovplyvniť financovanie ďalších aktivít národného projektu.
Závažnosť	Nízka
Opatrenia na elimináciu rizika	Žiadateľ v súčasnosti pracuje na výberových konaniach a hľadá potrebných odborníkov a expertov do projektového tímu.
Názov rizika 4	Nezabezpečenie maximálneho počtu 15 lokalít, ktoré budú mať záujem

⁴³ Tabuľka sa opakuje v závislosti od počtu rizík.

	vypracovať desegregačné plány a realizovať pilotné desegregačné projekty.
Popis rizika	Napriek konaniu voči SR zo strany Európskej komisie, ani napriek viacerým rozsudkom Najvyššieho súdu SR a legislatívnemu zákazu segregácie v školskom zákone a v antidiskriminačnom zákone nevnímame významnú proaktivitu zo strany zriaďovateľov desegregovať dotknuté školy.
Závažnosť	Stredná
Opatrenia na elimináciu rizika	V prípade, že po viacerých kolách oslovovania navrhnutých lokalít, zväží expertná skupina ďalší postup ako chýbajúce lokality motivovať a ako ďalej postupovať, aby bol splnený výstup. Vytvorené a implementované pilotné desegregačné plány v najviac 15 lokalitách.
Názov rizika 5	Zabezpečenie kvality implementácie, udržateľnosti procesov pri personálnych zmenách a po skončení projektu
Popis rizika	Odstraňovanie segregácie je dlhodobý proces, pričom aj po jeho završení je nutné neustále monitorovanie s cieľom vyhnúť sa návratu do segregovaného stavu. Národný projekt je naplánovaný na dĺžku troch rokov, čo je dostatočná časová dotácia na nastavenie procesov desegregácie a ich rozbehnutie, no nedostatočná na monitorovanie dodržiavania procesov. Rizikom sú aj personálne zmeny, najmä na konci projektu.
Závažnosť	Vysoká
Opatrenia na elimináciu rizika	Súčasťou desegregačných plánov zapojených lokalít bude aj adresovanie tohto problému - ako bude zapojená lokalita pokračovať v aktivitách a ako zabezpečí ich udržateľnosť. Aktivity projektu miera aj na vytvorenie podmienok, v ktorých bude udržateľnosť aktivít jednoduchšia - konkrétne formou školení pre cieľové skupiny PZ, OZ a zriaďovateľov, ktorí sú hlavnou dotknutou skupinou; a formou intervencií smerovaných na komunity v zapojených lokalitách.